

LÜHIÜLEVAADE

- **Ekspordi kasvu kiirenemine ning sellega kaasnenud Eesti turupositsiooni tugevnemine maailmaturul parandas veidi ka meie majanduse välistasakaalu.**
- **2004. aasta I kvartali maksebilansi jooksevkonto puudujääk oli 3,5 miljardit krooni ehk 10,9% sisemajanduse koguprodukti (SKP) suhtes. Võrreldes 2003. aasta sama perioodiga oli puudujääk 1,1 miljardi krooni võrra väiksem (vt tabel 1 ja joonis 1).**
- **Jooksevkonto defitsiidi vähenemist mõjutasid väliskaubanduse puudujäägi kahanemine ning teenuste konto ülejäägi kasv.**
- **Jätakuvalt suur oli välisinvestorite poolt Eestisse tehtud investeeringuult saadud tulu. Tulude netoväljavool moodustas 6,3% SKP suhtes.**
- **Poole väliskapitali netosissevoolust moodustasid otseinvesteeringud.**
- **Maksebilansi reservid vähenesid 0,5 miljardi krooni võrra.**

JOOKSEVKONTO puudujäägi suurim komponent – **väliskaubanduse** negatiivne saldo – vähenes 2003. aasta I kvartaliga võrreldes 0,8 miljardi krooni võrra ja ulatus 4,6 miljardi kroonini. Suhtena SKPsse alanes puudujääk 19%lt 15%ni. Kaupade eksport suurenes 18%. Väljavedu kasvas kõigis kaubagruppides. Muudest enam suurenes transpordivahendite, masinate ja seadmete, keemiakaupade ning metallitoodete normaaleksport¹. Väljaveos domineerisid puidu- ja paberitooted ning mööbel (ligi 40%), masinad ja seadmed, keemiakaubad ning toidukaubad. Sissevedu kasvas püsivalt kõrge sisenõudluse tõttu 9%, sealhulgas vabaks ringluseks mõeldud kaupade sissevedu ligi 11% (eelkõige tarbekaupade arvel). Töötluskaupade sisseveo mahu kasv oli tagasihoidlik, nende väljavedu aga suurenes neljandiku võrra (masinad ja seadmed, metallitooted, transpordivahendid). Peaaegu 60% töötluskaupadest olid masinad ja seadmed, 15% garderoobikaubad ning 10% metallitooted.

Eesti peamised väliskaubanduspartnerid olid Euroopa Liidu riigid², mille osa ekspordis hõlmas 68% ning impordis 61%. Ligi kolm neljandikku väliskaubandusest ELiga langes kolme riigi – Soome, Rootsi ja Saksamaa – arvele. Eesti eksport ELi riikidesse ja ELiga liituvatesse riikidesse kokku moodustas 84% ja import neist 75%.

Teenuste konto ülejääk suurenes aastaga 40% ning moodustas ligi 3 miljardit krooni. Teenuste eksport kasvas neljandiku võrra, import 17%. Teenuste positiivse saldo kasvu mõjutasid enim muud äriteenused. Ehitusteenuste käive vähenes poole võrra. Teenuste konto käibest hõlmasid veoteenused 45%, reisiteenused 25% ja muud äriteenused 22%.

¹ Normaaleksport – Eestis toodetud kaupade ja Eesti juriidilistele isikutele kuuluvate kaupade väljavedu; ei hõlma töötluskaupade väljavedu. Normaaliimport – kaupade sissevedu Eestisse sisetarbimiseks; ei hõlma sissevedu töötlemiseks.

² Siin ja edaspidi on Euroopa Liidu riikidena käsitletud analüüsitaval perioodil (2004. aasta I kvartalis) liitu kuulunud riike ehk 15 riiki. 2004. aasta mais ELiga liitunud 10 riiki nimetatakse siin liituvateks riikideks.

Ka teenuste osas olid Eesti peamisteks äripartneriteks ELi riigid, kuigi nende osatähtsus oli mõnevõrra väiksem: 2004. aasta I kvartalis osutati neile riikidele 53% teenustest ning osteti neilt 63%. Kui võtta arvesse ka mais liitunud riigid, on need näitajad 63% ja 77%. Suurim positiivne saldo oli Eestil Soome (1,2 miljardit krooni) ja Venemaaga (0,6 miljardit krooni).

Tulude konto puudujääk oli neljandiku võrra suurem kui aasta varem ning moodustas 2 miljardit krooni ehk 6,3% SKP suhtes. Eelmise kvartaliga võrreldes vähenes tulude puudujääk ligi viiendiku võrra. Mitteresidentide poolt Eestisse paigutatud kapitalilt ja tööjõult teenitud tulu oli 2,8 miljardit krooni (tulude deebet) ja residentide välismaale tehtud investeeringutelt teenitud tulu 0,8 miljardit krooni (tulude krediid). Mitteresidentide investeerimistulust hõlmas otseinvesteeringutulu 82%, millest omakorda investeeriti uuesti 84%, st sel puhul reaalselt raha liikumist ei toimunud. Residentide saadud investeerimistulust moodustas otseinvesteeringutulu 46% ning sellestki reinvesteeriti üle 80%.

64% residentide investeeringutulust pärines Lätist ja Leedust. Euroopa Liidu osakaal residentide investeeringutulust hõlmas vaid 26%. 72% tulust teeniti finantsvahendusest. Eestisse tehtud investeeringuist saadud tulust kuulus 78% ELi riikide investoritele (valdavalt Soome, Rootsi ja Suurbritannia). Siingi saadi enim tulu finantsvahendusest (32%), millele järgnesid töötlev tööstus, veondus, laondus ja side, hulgi- ja jaekaubandus ning elektrienergia-, gaasi- ja veevarustus.

Ülekannete konto ülejääk oli 0,2 miljardit krooni.

KAPITALI- JA FINANTSKONTO positiivne saldo vähenes 2003. aasta I kvartaliga võrreldes kaks korda ning moodustas 2,6 miljardit krooni. Sellest poole andis otseinvesteeringute ning ülejäänu muude investeeringute sissevool. Portfelliinvesteeringute osas toimus netoväljavool.

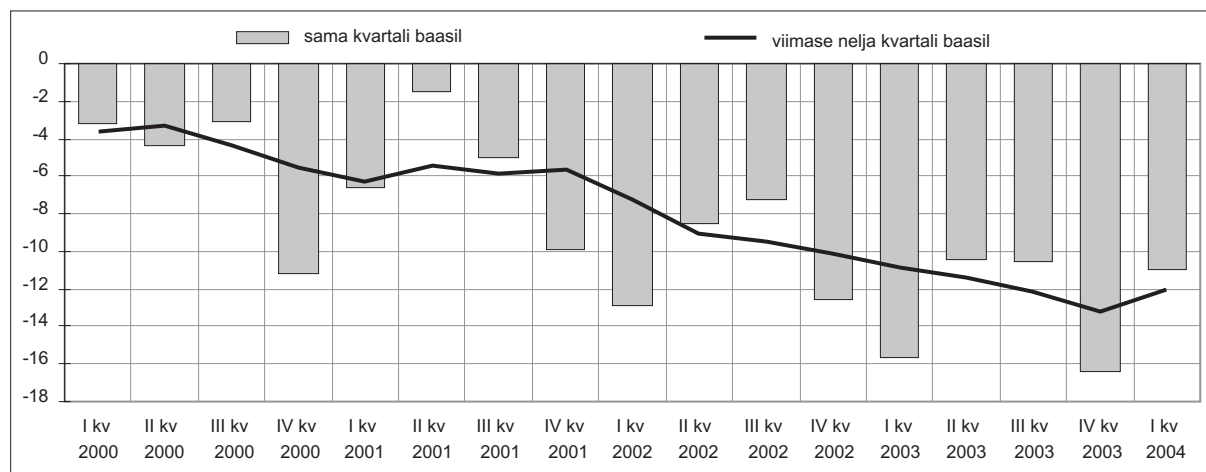
Otseinvesteeringute netosissevool oli 2004. aasta I kvartalis sama suur kui kvartal varem ja moodustas 1,3 miljardit krooni. Mitteresidentid paigutasid otseinvesteeringuina Eestisse 2,6 ja residentid välismaale 1,2 miljardit krooni.

Eestisse tehtud otseinvesteeringuist moodustas neli viiendikku jaotamata kasumi ning viiendiku aktsia(osa)kapitali suurenemine. Üle 90% Eestisse tehtud otseinvesteeringuist pärines ELi riikidest, kusjuures Soome osakaal oli 49% ja Rootsi oma 20%. Populaarseimaks investeerimisvaldkonnaks oli hulgi- ja jaekaubandus, kuhu paigutati üle 30% otseinvesteeringuist. Järgnesid finantsvahendus (22%) ja töötlev tööstus (13%).

Residentide poolt välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuuris domineeris laenukapital, mis hõlmas sellest 71%. Aktsia(osa)kapitali osatähtsus oli 19% ning jaotamata kasumi oma 10%. Enam kui pool otseinvesteeringuist paigutati Küprosele (55%), ülejäänu põhiliselt Läti (23%) ja Leetu (13%). ELi liikmesriikide osa oli I kvartalis praktiliselt olematu. Välismaale investeerisid peamiselt veonduse, laonduse ja side (49%), finantsvahenduse (21%) ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse valdkonna (11%) ettevõtjad.

Kui 2003. aasta I kvartalis toimus **portfelliinvesteeringute (sh tuletisinstrumendid)** intensiivne sissevool (krediitiasutuste võlakirjaemissioonid välismaistel finantsturgudel), siis 2004. aasta I kvartalis oli käive tagasihoidlik ning portfelliinvesteeringute netoväljavool 0,8 miljardit krooni. Portfelliinvesteeringute nõuded kasvasid ligi 0,8 miljardi krooni võrra peamiselt krediitiasutuste soetatud võlaväärtpaberite arvel. Kohustused suurenesid vähesel määral.

Muude investeeringute netosissevool moodustas 2 miljardit krooni, olles kapitali sissevoolu põhikanaliks. Nõuded kasvasid 1,7 ja kohustused 3,7 miljardit krooni. Muude investeeringute liikumine toimus peamiselt krediitiasutuste kaudu, kusjuures valdavalt lühiajalise kapitali vormis.

Joonis 1. Jooksevkonto puudujääk SKP suhtes (%)

Tabel 1. Eesti maksebilanss (mln kr)*

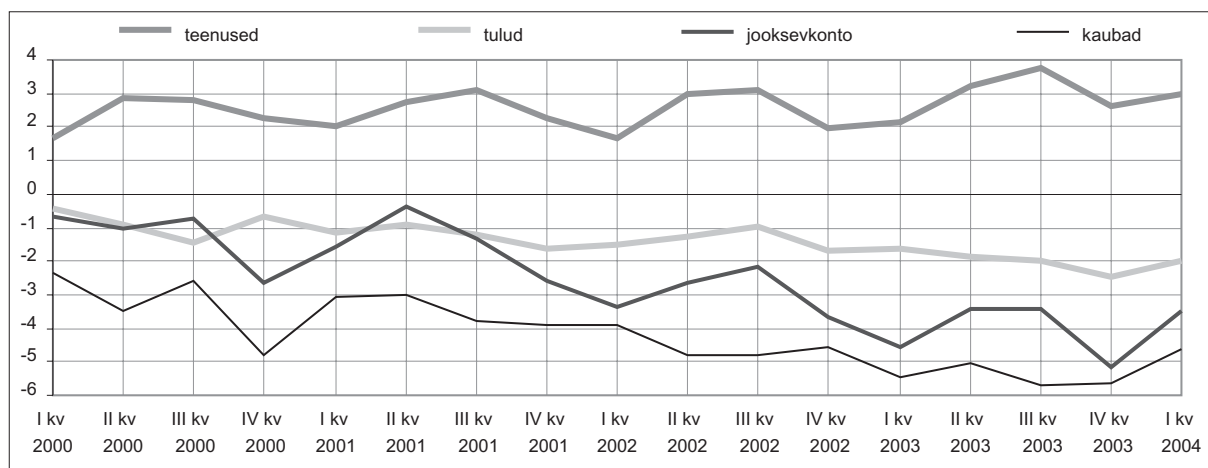
Kirje	2000	2001	2002	2003				2004	
	Kokku	Kokku	Kokku	I	II	III	IV	Kokku	I
Jooksevkonto	-5 093,4	-5 889,5	-11 882,9	-4 546,6	-3 450,5	-3 416,6	-5 149,4	-16 563,1	-3 461,0
Kaubad ja teenused	-3 569,0	-3 623,7	-8 318,2	-3 325,3	-1 818,2	-1 950,7	-3 007,0	-10 101,1	-1 656,0
Kaubad	-13 143,6	-13 783,9	-17 995,6	-5 448,6	-5 058,9	-5 702,3	-5 641,1	-21 850,9	-4 627,7
Kaupade eksport f.o.b.	56 345,9	58 667,1	58 333,6	14 329,4	16 095,2	15 518,8	17 590,3	63 533,8	16 905,2
Kaupade import f.o.b.	-69 489,5	-72 451,0	-76 329,2	-19 778,1	-21 154,1	-21 221,1	-23 231,4	-85 384,7	-21 532,9
Teenused	9 574,6	10 160,2	9 677,4	2 123,4	3 240,7	3 751,6	2 634,1	11 749,9	2 971,7
Teenused: kredid	25 485,8	28 866,5	28 279,7	6 027,3	7 942,6	8 859,3	7 985,4	30 814,4	7 523,9
Teenused: deebet	-15 911,2	-18 706,3	-18 602,3	-3 903,9	-4 701,8	-5 107,6	-5 351,3	-19 064,6	-4 552,2
Tulude	-3 483,4	-4 926,1	-5 423,1	-1 608,9	-1 886,9	-1 964,4	-2 476,5	-7 936,7	-2 012,3
Tulud: kredid	2 008,0	2 994,7	3 339,3	617,2	966,3	1 099,3	703,2	3 385,9	801,1
Tulud: deebet	-5 491,4	-7 920,8	-8 762,4	-2 226,1	-2 853,2	-3 063,7	-3 179,7	-11 322,7	-2 813,4
Ülekanded	1 959,0	2 660,3	1 858,4	387,5	254,6	498,5	334,1	1 474,7	207,3
Ülekanded: kredid	2 454,8	3 174,1	2 876,3	741,0	573,5	802,4	757,9	2 874,8	673,7
Ülekanded: deebet	-495,8	-513,8	-1 017,9	-353,4	-318,9	-303,9	-423,8	-1 400,1	-466,4
Kapitali- ja finantskonto	7 273,2	4 863,1	12 739,6	5 230,2	3 389,8	3 611,3	6 748,5	18 979,7	2 601,7
Kapitalikonto	278,5	90,0	320,7	126,3	-6,3	257,8	171,2	549,0	27,7
Finantskonto	6 994,7	4 773,1	12 418,9	5 103,8	3 396,1	3 353,5	6 577,3	18 430,7	2 574,0
Otseinvesteeringud	5 601,4	5 901,3	2 611,8	4 322,2	2 186,0	2 622,5	1 301,6	10 432,2	1 314,3
Välismaal	-1 043,1	-3 528,3	-2 188,4	-274,3	-219,7	-959,7	-584,8	-2 038,5	-1 214,0
Eestis	6 644,5	9 429,6	4 800,2	4 596,4	2 405,8	3 582,2	1 886,4	12 470,7	2 528,3
Portfelliinvesteeringud	1 435,0	-699,7	2 378,7	5 109,3	-4 477,9	-1 092,3	2 832,9	2 372,0	-750,0
Nõuded	153,1	-2 100,2	-3 182,9	189,7	-2 074,7	-1 623,9	-1 842,6	-5 351,6	-781,4
Omandiväärtpaberid	53,3	236,5	9,1	-124,5	-263,4	-199,0	-442,0	-1 028,9	-435,4
Võlaväärtpaberid	99,8	-2 336,7	-3 192,0	314,2	-1 811,4	-1 424,9	-1 400,6	-4 322,7	-346,0
Kohustused	1 281,9	1 400,5	5 561,6	4 919,6	-2 403,2	531,6	4 675,6	7 723,6	31,4
Omandiväärtpaberid	-538,8	568,4	912,2	109,6	680,2	544,8	151,9	1 486,5	63,4
Võlaväärtpaberid	1 820,7	832,1	4 649,4	4 810,0	-3 083,4	-13,2	4 523,7	6 237,1	-31,9
Muud investeeringud	-41,7	-428,5	7 428,4	-4 327,7	5 688,0	1 823,3	2 442,8	5 626,5	2 009,6
Nõuded	-2 638,3	-3 716,7	695,1	-3 696,8	2 809,7	225,2	-1 235,3	-1 897,2	-1 655,0
Pikaajaline kapital	-1 108,7	-322,7	-1 083,0	131,0	-154,6	84,8	-622,4	-561,3	-1 151,1
Lühiajaline kapital	-1 529,6	-3 394,0	1 778,1	-3 827,7	2 964,2	140,5	-612,9	-1 335,9	-503,9
Kohustused	2 596,6	3 288,2	6 733,3	-630,9	2 878,3	1 598,1	3 678,1	7 523,6	3 664,6
Pikaajaline kapital	-549,9	1 814,4	1 829,0	1 368,5	485,0	1 109,4	1 264,2	4 227,2	581,0
Lühiajaline kapital	3 146,5	1 473,8	4 904,3	-1 999,4	2 393,3	488,7	2 413,8	3 296,4	3 083,6
Vead ja täpsustused	90,7	296,2	70,1	49,2	-318,8	336,1	-170,9	-104,5	390,9
Üldbilanss	2 270,5	-730,2	926,8	732,7	-379,6	530,8	1 428,1	2 312,1	-468,4
Reservid	-2 270,5	730,2	-926,8	-732,7	379,6	-530,8	-1 428,1	-2 312,1	468,4

* Vastavalt täiendava informatsiooni laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid.

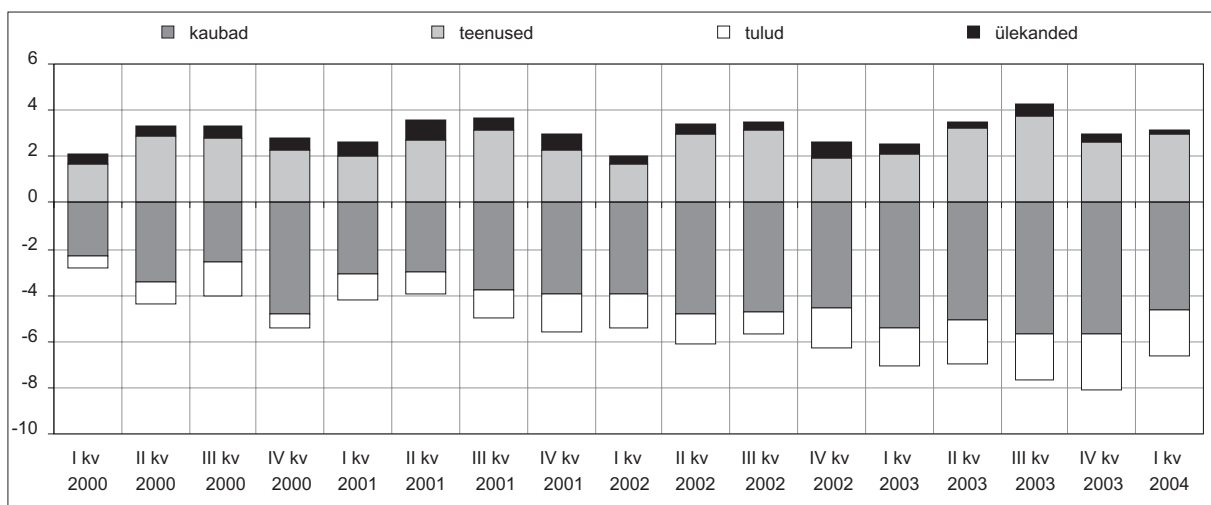
JOOKSEVKONTO

2004. aasta I kvartalis toimunud ekspordi kasvu kiirenemine ja sellega kaasnenud Eesti turupositsiooni tugevnemine viis Eesti välistasakaalu paranemiseni – jooksevkonto puudujääk vähenes eelmise aasta sama perioodiga võrreldes ligi neljandiku võrra ja moodustas 3,5 miljardit krooni ehk 10,9% SKPst. Jooksevkonto defitsiidi alanemisele mõjusid nii väliskaubanduse puudujäägi vähenemine kui ka teenuste konto ülejäägi suurenemine (vt joonised 2 ja 3). Samas jätkus intensiivne tulude netoväljavool.

Nii jooksevkonto kredit- kui ka deebetkäibest hõivasid Euroopa Liidu riigid 62–63%, laienenud Euroopa Liit (EL-25) aga 77%. Viis olulisemat riiki Eesti välismaajanduskäibes olid Soome, Rootsi, Saksamaa, Läti ja Venemaa, millede osa kredithäibes oli 60% ja deebetkäibes 40%. Suurima puudujäägiga oli Eesti jooksevkonto 2004. aasta I kvartalis Saksamaa ja Venemaaga, suurima ülejäägiga aga Rootsi ja Lätiga (vt tabel 2).

Joonis 2. Eesti maksebilansi jooksevkonto, kaupade, tulude ja teenuste konto võrdlus (f.o.b. hindades, mld kr)

Joonis 3. Jooksevkonto struktuur (mld kr)

Tabel 2. Jooksevkonto saldo riikide ühenduste lõikes (mln kr)

	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004
Euroopa Liit	-1 874,0	-1 871,0	-1 710,2
sh Saksamaa	-936,7	-1 250,7	-1 181,6
Holland	-601,8	-920,6	-480,5
Itaalia	-401,0	-464,1	-402,8
Belgia	-261,7	-406,1	-365,6
Rootsi	-260,1	-140,0	446,5
Liituvad riigid	-709,7	-648,8	-150,3
sh Poola	-501,4	-521,0	-504,4
Läti	344,3	294,7	377,8
Ungari	110,6	33,3	362,8
SRÜ	-1 742,7	-1 984,0	-1 211,8
sh Venemaa	-1 115,4	-998,2	-1 072,9
Valgevene	-174,5	-221,8	-205,7
Ukraina	-443,5	-763,8	83,5
Teised	-220,2	-645,7	-388,7
sh Briti Neitsisaared	540,5	550,5	541,7
Norra	154,4	389,0	357,3
Jaapan	-267,2	-344,3	-292,4
Hiina	-189,9	-217,1	-269,2
USA	106,3	139,1	183,0
Kokku	-4 546,6	-5 149,4	-3 461,0

Kaubad

Maksebilansi kaubanduskonto oli 2004. aasta I kvartalis Eesti jaoks tavapärasest soodsam: kaupade väljavedu, mille kasv 2003. aasta I kvartaliga võrreldes jõudis nii mahult (2,6 mld krooni) kui ka kasvutempolt (18%) impordist ette, ulatus 16,9 mld kroonini (vt tabel 3). Kaupade sissevedu suurenes

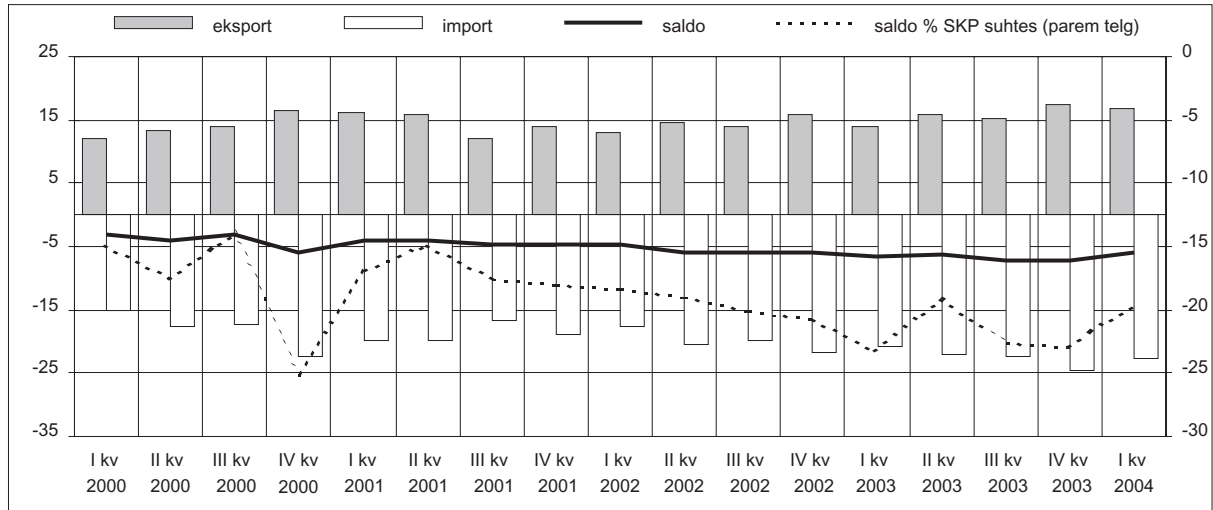
Tabel 3. Kaupade ekspordi ja impordi dünaamika

	Põhieksport			Põhiimport			Saldo (mln kr)
	Maht ¹ (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis (%)	Maht ¹ (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis (%)	
I kv 2000	12 260,9	14,5	70,2	14 587,7	1,6	80,4	-2 326,8
II kv 2000	13 495,8	10,1	66,9	16 955,8	16,2	81,7	-3 460,0
III kv 2000	14 026,6	3,9	66,7	16 588,3	-2,2	79,7	-2 561,7
IV kv 2000	16 562,6	18,1	64,5	21 357,7	28,8	83,1	-4 795,1
2000 kokku	56 345,9	52,3	66,8	69 489,5	41,5	81,4	-13 143,6
I kv 2001	16 192,8	-2,2	73,6	19 233,9	-9,9	83,6	-3 041,1
II kv 2001	15 967,7	-1,4	68,5	18 994,9	-1,2	80,5	-3 027,2
III kv 2001	12 306,9	-22,9	60,8	16 093,5	-15,3	77,0	-3 786,6
IV kv 2001	14 199,7	15,4	64,6	18 128,7	12,6	76,7	-3 929,0
2001 kokku	58 667,1	4,1	67,0	72 451,0	4,3	79,5	-13 783,9
I kv 2002	13 156,1	-7,3	69,9	17 060,8	-5,9	81,0	-3 904,7
II kv 2002	14 766,6	12,2	64,8	19 587,5	14,8	79,5	-4 820,9
III kv 2002	14 238,5	-3,6	64,8	18 920,5	-3,4	80,4	-4 682,0
IV kv 2002	16 172,4	13,6	70,1	20 760,4	9,7	80,8	-4 588,0
2002 kokku	58 333,6	-0,6	67,3	76 329,2	5,4	80,4	-17 995,6
I kv 2003	14 329,4	-11,4	70,4	19 778,1	-4,7	83,5	-5 448,7
II kv 2003	16 095,2	12,3	67,0	21 154,1	7,0	81,8	-5 058,9
III kv 2003	15 518,8	-3,6	63,7	21 221,1	0,3	80,6	-5 702,3
IV kv 2003	17 590,3	13,3	68,8	23 231,4	9,5	81,3	-5 641,1
2003 kokku	63 533,7	8,9	67,3	85 384,7	11,9	81,7	-21 851,0
I kv 2004	16 905,2	-3,9	69,2	21 532,9	-7,3	82,5	-4 627,7

¹ Maksebilansi väliskaubanduse andmed.

aastataguse perioodiga võrreldes 9% ehk 1,7 mld krooni võrra ja moodustas 21,5 mld krooni. 2003. aasta IV kvartali suhtes vähenesid nii kaubaeksport kui ka -import vastavalt 4% ja 7%. Ekspordi ennakasvu tõttu vähenes kaubanduskonto puudujääk 0,8 mld krooni võrra ja moodustas 4,6 mld krooni.

Kaupade eksport **põhikaubandusstatistika**³ järgi oli 16,8 ja import c.i.f. hindades 22,8 mld krooni (vt joonis 4). Väliskaubanduse puudujääk vähenes nii eelmise kvartali kui ka eelmise aasta I kvartaliga võrreldes tunduvalt ja moodustas 6 mld krooni.

Joonis 4. Eesti väliskaubanduskonto (mld kr)

Põhieksporti 20%se kasvu tagas aastataguse perioodiga võrreldes nii normaaleksporti kui ka töötluskaupade väljaveo suurenemine vastavalt 17% ja 25%. Eelmise kvartali suhtes vähenes kaupade väljavedu 4% normaaleksporti kahanemise tõttu vahetarbimis- ja tarbekaupade lõikes (vt tabel 4). Töötluskaupade väljavedu jäi samale tasemele. **Põhiimport** suurenes eelmise aasta I kvartaliga võrreldes ekspordist oluliselt aeglasemalt: normaalimport 11% ja sissevedu töötlemiseks 6% (vt tabel 5). Eelmise kvartaliga võrreldes vähenes põhiimport 7%: sissevedu vabaks ringluseks (ehk normaalimport) kahanes 6% ja töötluskaupade sissevedu 12%.

Tabel 4. Põhieksport lõpptarbimise järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Normaaleksport	9 547,3	11 815,1	11 204,5	68,0	67,8	66,7	-5,2	17,4
kapitalikaubad	496,4	810,4	845,9	3,5	4,7	5,0	4,4	70,4
vahetarbimiskaubad	5 796,7	7 174,9	6 857,6	41,3	41,2	40,8	-4,4	18,3
tarbekaubad	2 965,3	3 549,3	3 199,6	21,1	20,4	19,0	-9,9	7,9
mujal spetsifitseerimata kaubad	288,9	280,5	301,3	2,1	1,6	1,8	7,4	4,3
Töötluskaupade väljavedu	4 488,4	5 599,1	5 597,9	32,0	32,2	33,3	0,0	24,7
kapitalikaubad	1 288,5	1 413,7	1 407,0	9,2	8,1	8,4	-0,5	9,2
vahetarbimiskaubad	2 197,8	3 129,8	3 178,5	15,7	18,0	18,9	1,6	44,6
tarbekaubad	949,8	975,0	921,3	6,8	5,6	5,5	-5,5	-3,0
mujal spetsifitseerimata kaubad	52,3	80,6	91,0	0,4	0,5	0,5	13,0	74,2
Kokku	14 035,7	17 414,2	16 802,3	100,0	100,0	100,0	-3,5	19,7

³ Järgnev analüüs ei sisalda Eesti Panga maksebilansi- ja majandusstatistikaosakonna poolt maksebilansi väliskaubanduskontosse tehtud täiendusi (kapitalikaupade remont, välisriikidest ostetud proviant jt). Import on c.i.f. hindades ja analüüsitud lähteriigi järgi.

Eesti Panga väliskaubandusanalüüsides kasutatakse põhikaubanduse süsteemi (*special trade system*), st eksport ei sisalda eelnevalt tollilattu imporditud kaupade taasväljavedu ega vormistamist vee- ja õhusõidukite varudeks. Import ei sisalda sisseveetud kaupade tolliladustamist, kuid lisatud on kaupade tarned tollilaost vabaks ringluseks ja töötluseks.

Tabel 5. Põhiimport lõpptarbimise järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Import vabaks ringluseks (normaalimport)	16 852,1	19 904,1	18 696,3	81,5	81,2	82,1	-6,1	10,9
kapitalikaubad	3 694,4	4 568,9	3 777,1	17,9	18,6	16,6	-17,3	2,2
vahetarbimiskaubad	7 594,4	8 538,8	8 567,3	36,7	34,8	37,6	0,3	12,8
tarbekaubad	3 529,6	4 652,7	4 275,4	17,1	19,0	18,8	-8,1	21,1
mujal spetsifitseerimata kaubad	2 033,5	2 143,6	2 076,5	9,8	8,7	9,1	-3,1	2,1
Töötluskaupade sissevedu	3 831,9	4 615,5	4 077,7	18,5	18,8	17,9	-11,7	6,4
kapitalikaubad	667,0	732,4	503,0	3,2	3,0	2,2	-31,3	-24,6
vahetarbimiskaubad	2 903,5	3 573,6	3 330,3	14,0	14,6	14,6	-6,8	14,7
tarbekaubad	244,8	300,0	235,2	1,2	1,2	1,0	-21,6	-3,9
mujal spetsifitseerimata kaubad	16,6	9,5	9,2	0,1	0,0	0,0	-2,3	-44,4
Kokku	20 684,0	24 519,6	22 774,0	100,0	100,0	100,0	-7,1	10,1

Töötluskaupade väljaveo hüppelise suurenemise põhjustas aastataguse perioodiga võrreldes peamiselt vahetarbimisgruppi kuuluvate mobiilsidevahendite osade ning metallide väljaveo kasv, mis mahult ulatus 850 mln kroonini. Samad kaubagrupid tagasid ka töötluskaupade sisseveo 6%se kasvu.

Normaaleksport suurenes 2003. aasta I kvartaliga võrreldes kõikide lõpptarbimisgruppide lõikes. Kiireima kasvuga olid kapitalikaubad (raudteevedurid, haagised, elektrimootorid), suurima mõjuga aga vahetarbimiskaubad (peamiselt töötlemata ja vähetöödeldud puit ning puidutooted). Vahetarbimise suurimad kaubagrupid olid lisaks mitmesugustele puidutoodetele ka autotarvikud (turvavööd), raudkonstruktsioonid, keemiakaubad ja tekstiilitööstuse toodang. Tarbekaupadena veeti välja põhiliselt mööblit ja mööblidetaile, kala- ja piimatooteid ning tekstiilitööstuse toodangut.

Normaalimpordi (import vabaks ringluseks) 11%se kasvu põhjustasid peamiselt vahetarbimis- ja tarbekaubad. Suurimad vahetarbimiseks sisseveetavad kaubagrupid olid maagaas, töötlemata puit, mootorsõidukite osad ja metalltöötud. Kapitalikaupadena imporditi transpordivahendeid (kaubavagunid, veoautod, traktorid) ja masinaid ning seadmeid (arvutid, mobiiltelefonid ja muud sidevahendid). Tarbekaupade kategooriasse kuulusid ravimid, mööbel, majapidamispaper, plasttöötud, jalatsid jne. Muude kaupadena klassifitseeritud sõiduautode sissevedu suurenes aastaga 13%, mootorikütuse import aga vähenes 11%.

Väliskaubanduse puudujääk vähenes ekspordi ennakkasvu tingimustes 680 mln krooni võrra ja ulatus 6 mld kroonini (vt tabel 6). Töötluskaupade positiivne saldo suurenes 2003. aasta I kvartaliga võrreldes ligi 0,9 mld krooni võrra ja ulatus 1,5 mld kroonini, allhankega mitteseotud väliskaubanduskonto puudujääk jäi enam-vähem võrdlusperioodi tasemele, moodustades 7,5 mld krooni.

Tabel 6. Väliskaubandussaldo lõpptarbimise järgi (mln kr)

	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004
Normaaleksporti ja -impordi vahe	-7 304,8	-8 089,0	-7 491,8
kapitalikaubad	-3 198,1	-3 758,5	-2 931,2
vahetarbimiskaubad	-1 797,8	-1 363,9	-1 709,7
tarbekaubad	-564,3	-1 103,4	-1 075,8
mujal spetsifitseerimata kaubad	-1 744,6	-1 863,2	-1 775,2
Töötluskaupade välja- ja sisseveo vahe	656,4	983,6	1 520,2
kapitalikaubad	621,5	681,3	904,0
vahetarbimiskaubad	-705,7	-443,8	-151,8
tarbekaubad	705,0	675,0	686,2
mujal spetsifitseerimata kaubad	35,6	71,1	81,8
Kokku	-6 648,3	-7 105,4	-5 971,7

Riikide ühenduste lõikes suurenes kaupade väljavedu nii Euroopa Liitu kui ka teistesse riikide ühendustesse (vt tabel 7). Kolm suuremat ekspordipartnerit olid endiselt Soome, Rootsi ja Saksamaa, hõlmates 77% kaupade väljaveost Euroopa Liitu ja 52% koguekspordist. Liituvate riikide esineliku moodustasid Läti, Leedu, Ungari ja Poola, kusjuures eksport Baltimaadesse suurenes aastataguse perioodiga võrreldes rohkem kui 300 mln krooni võrra ehk 22%. SRÜ riikide seas olid esireas Venemaa ja Ukraina, muude riikide hulgas Norra ja USA.

Tabel 7. Põhiekspord riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Euroopa Liit	9 935,8	11 875,9	11 440,4	70,8	68,2	68,1	-3,7	15,1
sh Soome	3 862,5	4 633,7	4 214,8	27,5	26,6	25,1	-9,0	9,1
Rootsi	2 222,4	2 642,4	3 010,0	15,8	15,2	17,9	13,9	35,4
Saksamaa	1 400,7	1 799,3	1 569,0	10,0	10,3	9,3	-12,8	12,0
Liituvad riigid	1 913,9	2 477,3	2 638,4	13,6	14,2	15,7	6,5	37,9
sh Läti	978,8	1 185,9	1 173,5	7,0	6,8	7,0	-1,1	19,9
Leedu	438,7	639,0	557,5	3,1	3,7	3,3	-12,8	27,1
Poola	157,5	171,4	171,0	1,1	1,0	1,0	-0,2	8,5
SRÜ	674,2	1 003,1	903,4	4,8	5,8	5,4	-9,9	34,0
sh Venemaa	418,8	636,3	560,0	3,0	3,7	3,3	-12,0	33,7
Ukraina	227,0	293,6	289,7	1,6	1,7	1,7	-1,3	27,6
Teised	1 511,8	2 057,8	1 820,2	10,8	11,8	10,8	-11,5	20,4
sh USA	364,8	392,5	370,2	2,6	2,3	2,2	-5,7	1,5
Norra	504,4	575,3	562,0	3,6	3,3	3,3	-2,3	11,4
Kokku	14 035,7	17 414,2	16 802,3	100,0	100,0	100,0	-3,5	19,7

Kaupade sissevedu suurenes samuti kõikide ühenduste lõikes (vt tabel 8). Euroopa Liidu esiriigid olid Soome, Saksamaa, Rootsi ja Holland, liituvatest riikidest domineerisid Läti, Leedu ja Poola. Ka import Baltimaadest kasvas ekspordiga samas suurusjärgus: 22%. Kaupade sissevedu Venemaalt kasvas veerandi võrra, Ukrainast aga kahanes ligi poole võrra. Suuremad importijad muudest riikidest olid Jaapan, Hiina, USA ja Norra.

Väliskaubandus oli puudujäägiga kõigi riikide ühenduste lõikes (vt tabel 9).

Tabel 8. Põhiimport riikide ühenduste järgi¹

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Euroopa Liit	12 758,4	15 087,0	13 861,5	61,7	61,5	60,9	-8,1	8,6
sh Soome	4 385,0	5 051,7	4 646,8	21,2	20,6	20,4	-8,0	6,0
Rootsi	2 057,5	2 390,9	2 282,5	9,9	9,8	10,0	-4,5	10,9
Saksamaa	2 473,8	3 162,2	2 909,2	12,0	12,9	12,8	-8,0	17,6
Liituvad riigid	3 102,2	3 352,5	3 303,4	15,0	13,7	14,5	-1,5	6,5
sh Läti	860,5	996,8	1 082,5	4,2	4,1	4,8	8,6	25,8
Leedu	794,7	990,2	932,4	3,8	4,0	4,1	-5,8	17,3
Poola	725,6	697,5	676,4	3,5	2,8	3,0	-3,0	-6,8
SRÜ	2 812,8	3 489,2	3 046,8	13,6	14,2	13,4	-12,7	8,3
sh Venemaa	1 893,2	2 127,5	2 368,4	9,2	8,7	10,4	11,3	25,1
Ukraina	712,7	1 068,9	390,7	3,4	4,4	1,7	-63,5	-45,2
Teised	2 010,6	2 591,0	2 562,4	9,7	10,6	11,3	-1,1	27,4
sh USA	285,0	272,6	355,7	1,4	1,1	1,6	30,5	24,8
Norra	187,2	209,3	232,6	0,9	0,9	1,0	11,1	24,3
Kokku	20 684,0	24 519,6	22 774,0	100,0	100,0	100,0	-7,1	10,1

¹ Analüüsitud lähteriigi järgi

Tabel 9. Väliskaubandussaldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004
Euroopa Liit	-2 822,6	-3 211,1	-2 421,0
sh Soome	-522,5	-418,0	-432,1
Rootsi	164,9	251,6	727,5
Saksamaa	-1 073,1	-1 363,0	-1 340,2
Liituvad riigid	-1 188,3	-875,1	-665,1
sh Läti	118,4	189,1	90,9
Leedu	-356,0	-351,2	-374,9
Poola	-568,1	-526,2	-505,4
SRÜ	-2 138,6	-2 486,0	-2 143,4
sh Venemaa	-1 474,4	-1 491,3	-1 808,4
Ukraina	-485,6	-775,4	-101,0
Teised	-498,8	-533,2	-742,2
sh USA	79,9	119,8	14,4
Norra	317,3	365,9	329,4
Kokku	-6 648,3	-7 105,4	-5 971,7

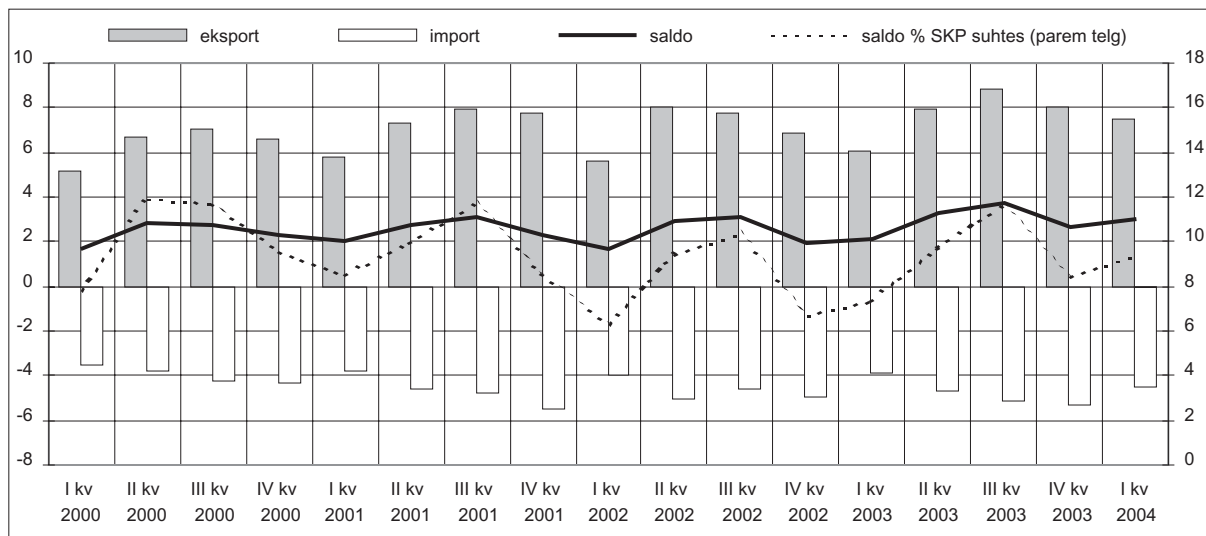
Teenused

2004. aasta esimeses kvartalis oli teenuste konto ülejääk 3 miljardit krooni, suurenedes aastaga 40% (vt tabel 10, joonis 5). Teenuste konto positiivne saldo tasakaalustas väliskaubanduse puudujääki 64% ulatuses.

Eelmise aasta sama perioodiga võrreldes vähenes teenuste konto ülejäägis veo-, reisi- ja ehitusteenuste osatähtsus ning suurenes äriteenuste osakaal (vt tabel 11).

Tabel 10. Teenuste eksport ja import

	Eksport			Import			Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste käibes kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste käibes kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2000	5 195,3	-8,6	29,8	3 554,2	-7,5	19,6	1 641,1	-10,7
II kv 2000	6 666,1	28,3	33,1	3 793,4	6,7	18,3	2 872,7	75,0
III kv 2000	7 004,7	5,1	33,3	4 225,8	11,4	20,3	2 778,9	-3,3
IV kv 2000	6 619,7	-5,5	28,6	4 337,8	2,7	16,9	2 281,9	-17,9
2000 kokku	25 485,8	16,1	31,1	15 911,2	16,9	18,6	9 574,6	14,8
I kv 2001	5 802,1	-12,4	26,4	3 784,8	-12,7	16,4	2 017,3	-11,6
II kv 2001	7 351,0	26,7	31,5	4 611,1	21,8	19,5	2 739,9	35,8
III kv 2001	7 925,7	7,8	39,2	4 807,8	4,3	23,0	3 117,9	13,8
IV kv 2001	7 787,7	-1,7	35,4	5 502,6	14,5	23,3	2 285,1	-26,7
2001 kokku	28 866,5	13,3	33,0	18 706,3	17,6	20,5	10 160,2	6,1
I kv 2002	5 653,4	-27,4	30,1	3 997,7	-27,3	19,0	1 655,7	-27,5
II kv 2002	8 004,7	41,6	35,2	5 043,7	26,2	20,5	2 961,0	78,8
III kv 2002	7 730,1	-3,4	35,2	4 622,9	-8,3	19,6	3 107,2	4,9
IV kv 2002	6 891,5	-10,8	29,9	4 938,0	6,8	19,2	1 953,5	-37,1
2002 kokku	28 279,7	-2,0	32,7	18 602,3	-0,6	19,6	9 677,4	-4,8
I kv 2003	6 027,3	-12,5	29,6	3 903,9	-20,9	16,5	2 123,4	8,7
II kv 2003	7 942,6	31,8	33,0	4 701,8	20,4	18,2	3 240,7	52,6
III kv 2003	8 859,3	11,5	36,3	5 107,6	8,6	19,4	3 751,6	15,8
IV kv 2003	7 985,4	-9,9	31,2	5 351,3	4,8	18,7	2 634,1	-29,8
2003 kokku	30 814,4	9,0	32,7	19 064,6	2,5	18,3	11 749,9	21,4
I kv 2004	7 523,9	-5,8	30,8	4 552,2	-14,9	17,5	2 971,7	12,8

Joonis 5. Teenuste konto dünaamika (mld kr)

Tabel 11. Teenuste konto saldod olulisemate teenuseliikide järgi

	Saldo (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Veoteenused	1 515,2	1 437,4	1 656,5	71,4	54,6	55,7	15,2	9,3
Reisiteenused	645,1	878,1	716,3	30,4	33,3	24,1	-18,4	11,0
Ehitusteenused	-97,0	68,0	-20,2	-4,6	2,6	-0,7	-129,7	-79,2
Äriteenused	-38,9	284,6	588,6	-1,8	10,8	19,8	106,8	-1 613,1
Valitsusteenused	42,6	19,1	49,7	2,0	0,7	1,7	160,2	16,7
Muud	56,4	-53,1	-19,2	2,7	-2,0	-0,6	-63,8	-134,0
Teenused kokku	2 123,4	2 634,1	2 971,7	100,0	100,0	100,0	12,8	40,0

Teenuste eksport moodustas esimeses kvartalis 7,5 miljardit krooni ja suurenes aastaga 25% (vt tabel 12). Äriteenuste maht kasvas aastaga 2,1 korda, veo- ja reisiteenuste mahu kasv oli aga keskmisest aeglasem – vastavalt 15% ja 13%. Üle poole (53%) teenuste ekspordist langes Euroopa Liidu riikide arvele, sh hõlmas teenuste eksport Soome 28% teenuste koguekspordist. Liituvad riigid moodustasid 10% ja Venemaa 13% teenuste koguekspordist (vt tabel 13).

Tabel 12. Teenuste eksport olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Veoteenused	3 005,8	3 466,3	3 467,3	49,9	43,4	46,1	0,0	15,4
sh kaubavedu	1 543,1	1 955,3	2 013,6	25,6	24,5	26,8	3,0	30,5
reisijatevedu	481,4	750,1	564,6	8,0	9,4	7,5	-24,7	17,3
muud veoteenused	981,3	760,9	889,1	16,3	9,5	11,8	16,8	-9,4
Reisiteenused	1 576,9	1 908,7	1 781,4	26,2	23,9	23,7	-6,7	13,0
Ehitusteenused	228,2	430,7	140,4	3,8	5,4	1,9	-67,4	-38,5
Äriteenused	783,8	1 638,7	1 628,8	13,0	20,5	21,6	-0,6	107,8
Valitsusteenused	110,7	118,7	124,9	1,8	1,5	1,7	5,2	12,8
Muud	321,9	422,3	381,1	5,3	5,3	5,1	-9,8	18,4
Teenused kokku	6 027,3	7 985,4	7 523,9	100,0	100,0	100,0	-5,8	24,8

Teenuste import moodustas esimeses kvartalis üle 4,5 miljardi krooni, kasvades eelmise aastaga võrreldes kuuendiku võrra (vt tabel 14). Keskmisest kiirem oli kasv veoteenuste (22%) ja äriteenuste (26%) vallas, üle kahe korra vähenes ehitusteenuste import. Teenuste impordis oli ELi riikide osatähtsus teenuste ekspordiga võrreldes veelgi suurem (63%), Soome osakaal oli seejuures viiendik teenuste kogumportidist (vt tabel 15). Ülejäänud riikidest on olulisel kohal Venemaa (8% teenuste impordist) ja Läti (5%).

Tabel 13. Teenuste eksport riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Euroopa Liit	3 211,9	4 529,0	3 988,3	53,3	56,7	53,0	-11,9	24,2
sh Soome	1 756,7	2 541,9	2 107,9	29,1	31,8	28,0	-17,1	20,0
Suurbritannia	327,8	501,6	457,3	5,4	6,3	6,1	-8,8	39,5
Saksamaa	300,3	411,9	445,1	5,0	5,2	5,9	8,1	48,2
Rootsi	349,4	476,4	423,6	5,8	6,0	5,6	-11,1	21,2
Liituvad riigid	534,5	671,2	722,5	8,9	8,4	9,6	7,7	35,2
sh Läti	226,6	309,0	265,9	3,8	3,9	3,5	-14,0	17,3
Leedu	111,7	159,1	139,3	1,9	2,0	1,9	-12,4	24,7
SRÜ	727,9	845,4	1 029,2	12,1	10,6	13,7	21,7	41,4
sh Venemaa	653,6	781,3	953,9	10,8	9,8	12,7	22,1	45,9
Ukraina	59,9	24,8	44,9	1,0	0,3	0,6	80,8	-25,1
Teised	1 553,0	1 939,8	1 783,9	25,8	24,3	23,7	-8,0	14,9
sh offshore piirkonnad	661,7	699,3	595,4	11,0	8,8	7,9	-14,9	-10,0
USA	277,0	463,1	401,4	4,6	5,8	5,3	-13,3	44,9
Šveits	340,1	295,0	304,7	5,6	3,7	4,0	3,3	-10,4
Teenuste eksport kokku	6 027,3	7 985,4	7 523,9	100,0	100,0	100,0	-5,8	24,8

Tabel 14. Teenuste import olulisemate teenuseliikide järgi

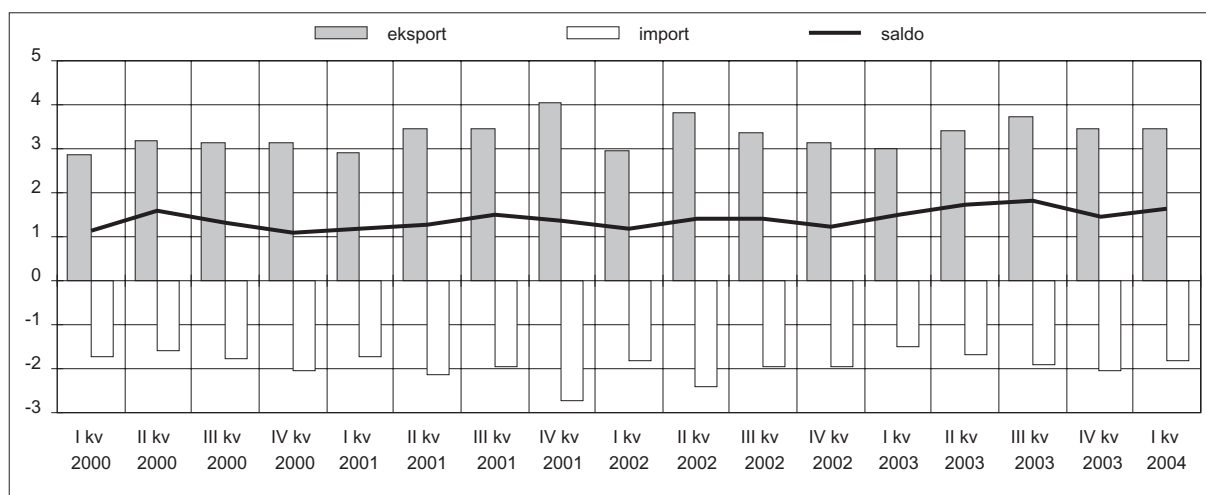
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Veoteenused	1 490,6	2 028,9	1 810,8	38,2	37,9	39,8	-10,7	21,5
sh kaubavedu	949,6	1 260,7	1 177,4	24,3	23,6	25,9	-6,6	24,0
reisijatevedu	210,7	344,3	232,8	5,4	6,4	5,1	-32,4	10,5
muud veoteenused	330,3	423,9	400,6	8,5	7,9	8,8	-5,5	21,3
Reisiteenused	931,8	1 030,5	1 065,0	23,9	19,3	23,4	3,3	14,3
Ehitusteenused	325,3	362,7	160,6	8,3	6,8	3,5	-55,7	-50,6
Äriteenused	822,7	1 354,2	1 040,2	21,1	25,3	22,9	-23,2	26,4
Valitsusteenused	68,2	99,5	75,2	1,7	1,9	1,7	-24,4	10,3
Muud	265,3	475,5	400,4	6,8	8,9	8,8	-15,8	50,9
Teenused kokku	3 903,9	5 351,3	4 552,2	100,0	100,0	100,0	-14,9	16,6

Veoteenuste eksport kasvas 2003. aasta I kvartaliga võrreldes 15%, import 22% ja positiivne saldo 9% (vt joonis 6).

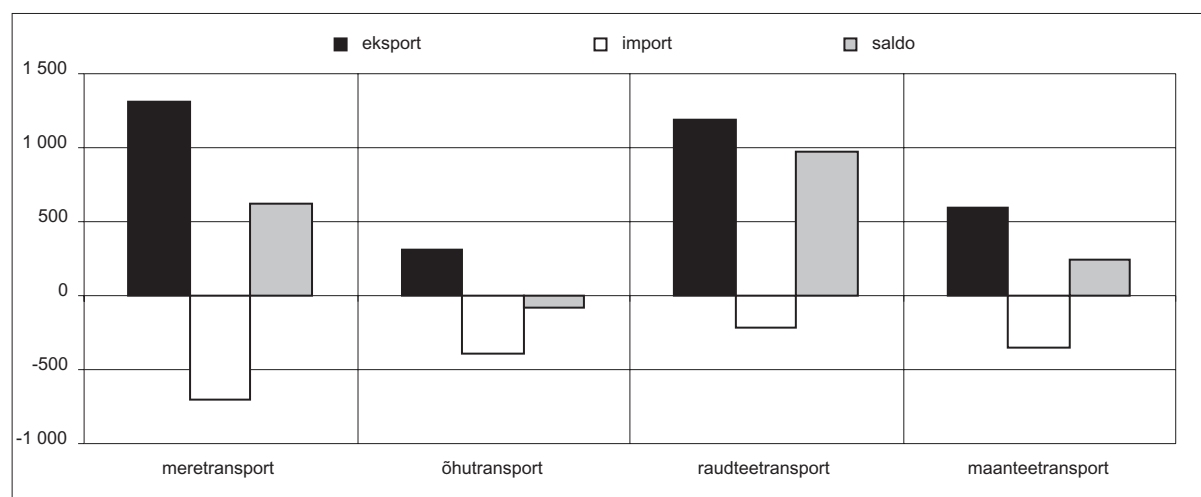
Aastaga kasvas kõige kiiremini kaubavedude eksport (31%; vt tabel 12) raudteel, sest transiidifirmade poolt veeremi ja raudtee infrastruktuuri tehtud investeeringud suurendasid raudtee läbilaskevõimet, parandasid teenindamise kvaliteeti ja efektiivsust. Märkatavalt suurenes muude veoteenuste eksport (17%), mida mõjutas eelkõige raudteetranspordi muude veoteenuste, sh kaubavagunite kasutusrendi kasv. Kaubaveo ja muude veoteenuste import kasvas aastaga ca 20%, reisijateveo import poole vähem.

Tabel 15. Teenuste import riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Euroopa Liit	2 426,1	3 175,7	2 843,0	62,1	59,3	62,5	-10,5	17,2
sh Soome	985,2	1 054,1	908,5	25,2	19,7	20,0	-13,8	-7,8
Saksamaa	252,0	415,5	412,2	6,5	7,8	9,1	-0,8	63,5
Suurbritannia	136,3	291,5	330,5	3,5	5,4	7,3	13,4	142,6
Rootsi	220,9	435,8	301,0	5,7	8,1	6,6	-30,9	36,3
Liituvad riigid	505,9	809,3	671,3	13,0	15,1	14,7	-17,1	32,7
sh Läti	159,2	295,3	237,4	4,1	5,5	5,2	-19,6	49,2
Küpros	151,5	193,0	149,6	3,9	3,6	3,3	-22,5	-1,3
SRÜ	483,5	537,0	452,8	12,4	10,0	9,9	-15,7	-6,3
sh Venemaa	395,6	416,9	377,8	10,1	7,8	8,3	-9,4	-4,5
Ukraina	47,9	60,8	40,7	1,2	1,1	0,9	-33,1	-15,1
Teised	488,4	829,3	585,1	12,5	15,5	12,9	-29,4	19,8
sh USA	115,1	308,1	172,8	2,9	5,8	3,8	-43,9	50,2
Norra	87,2	120,0	61,2	2,2	2,2	1,3	-49,0	-29,8
Egiptus	6,0	10,3	51,2	0,2	0,2	1,1	398,0	758,6
Teenuste import kokku	3 903,9	5 351,3	4 552,2	100,0	100,0	100,0	-14,9	16,6

Joonis 6. Veeteenuste konto (mld kr)

Joonis 7. Veeteenuste struktuur 2004. aasta I kvartalis transpordiliigi järgi (mln kr)

Nii veoteenuste ekspordis kui ka impordis oli 2004. aasta I kvartalis meretranspordi osatähtsus kõige suurem (vt joonis 7).

Veoteenuste eksport ja import toimus peamiselt ELi riikidega, valdavalt oli tegemist kaubaveoteenustega. Ekspordi puhul oli suur osatähtsus ka madala maksumääraga riikidel.

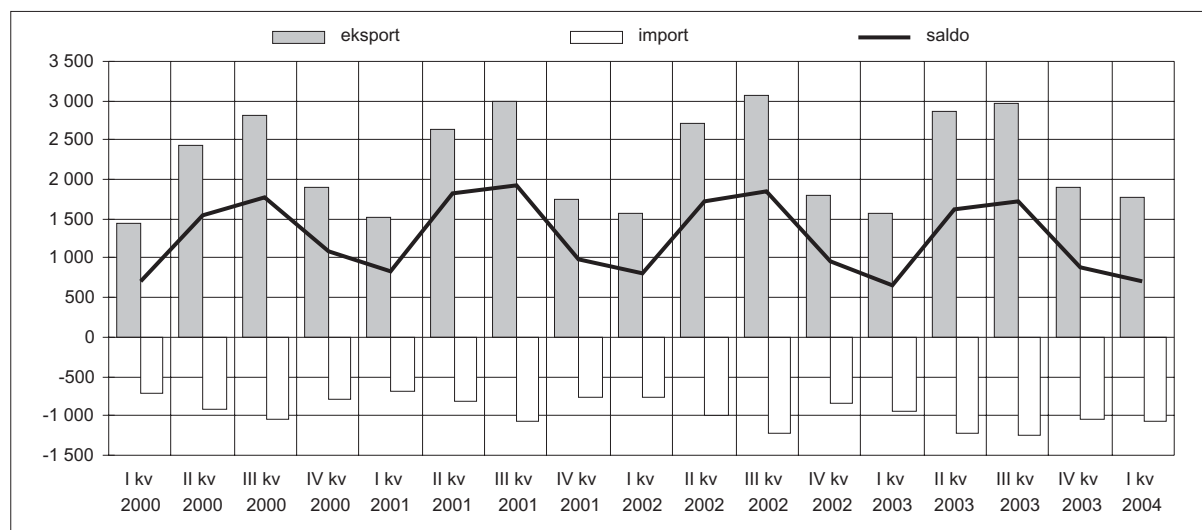
Ka reisijateveo puhul olid põhilised ekspordi- ja impordipartnerid ELi riigid (vt tabelid 16 ja 17).

Tabel 16. Kaubaveo eksport ja import riikide ühenduste järgi 2004. aasta I kvartalis

	Eksport		Import		Saldo	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
Euroopa Liit	781,3	38,8	705,4	59,9	75,9	9,1
sh Suurbritannia	206,0	10,2	35,4	3,0	170,5	20,4
Soome	173,4	8,6	192,2	16,3	-18,8	-2,2
Saksamaa	122,4	6,1	140,2	11,9	-17,8	-2,1
Rootsi	112,9	5,6	59,6	5,1	53,4	6,4
Holland	47,5	2,4	80,6	6,8	-33,2	-4,0
Liituvad riigid	121,1	6,0	157,5	13,4	-36,4	-4,4
sh Läti	47,5	2,4	44,1	3,7	3,4	0,4
Küpros	39,0	1,9	5,3	0,4	33,7	4,0
Leedu	18,4	0,9	32,5	2,8	-14,1	-1,7
Poola	8,4	0,4	45,0	3,8	-36,6	-4,4
Ungari	4,9	0,2	7,0	0,6	-2,0	-0,2
SRÜ	428,6	21,3	193,2	16,4	235,4	28,2
sh Venemaa	414,7	20,6	155,2	13,2	259,5	31,0
Ukraina	11,5	0,6	13,2	1,1	-1,7	-0,2
Teised	682,7	33,9	121,4	10,3	561,3	67,1
sh Briti Neitsisaared	422,5	21,0	0,0	0,0	422,5	50,5
USA	120,5	6,0	33,4	2,8	87,1	10,4
Šveits	86,5	4,3	14,5	1,2	72,0	8,6
Kaubavedu kokku	2 013,6	100,0	1 177,4	100,0	836,2	100,0

Tabel 17. Reisijateveo eksport ja import riikide ühenduste järgi 2004. aasta I kvartalis

	Eksport		Import		Saldo	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
Euroopa Liit	528,2	93,5	156,2	67,1	371,9	112,1
sh Soome	388,1	68,7	62,3	26,7	325,8	98,2
Rootsi	68,1	12,1	23,7	10,2	44,4	13,4
Saksamaa	20,3	3,6	11,6	5,0	8,6	2,6
Taani	18,0	3,2	1,4	0,6	16,6	5,0
Suurbritannia	17,0	3,0	9,5	4,1	7,5	2,3
Liituvad riigid	11,8	2,1	11,7	5,0	0,1	0,0
sh Leedu	6,6	1,2	2,4	1,0	4,2	1,3
Läti	3,3	0,6	2,7	1,2	0,6	0,2
SRÜ	12,6	2,2	3,1	1,3	9,6	2,9
sh Venemaa	11,1	2,0	2,7	1,1	8,4	2,5
Ukraina	1,5	0,3	0,2	0,1	1,4	0,4
Teised	12,0	2,1	61,9	26,6	-49,8	-15,0
sh USA	5,0	0,9	12,9	5,5	-7,8	-2,4
Norra	5,0	0,9	1,4	0,6	3,6	1,1
Reisijatevedu kokku	564,6	100,0	232,8	100,0	331,8	100,0

Joonis 8. Reisisteenuste konto (mln kr)

Nii **reisisteenuste** eksport kui ka import suurenesid eelmise aasta sama perioodiga võrreldes kiiresti – vastavalt 13% ja 14% (vt joonis 8).

Ekspordi kasvu on mõjutanud Eesti tuntuse kasv Euroopas ja eelmise aastaga võrreldes paremad jääolud Soome lahel. Eestit külastanud turistide arv suurenes aastaga 10%, sh soomlaste arv 21%, Skandinaavia maadest pärit külastajate arv 23% ja ülejäänud Euroopa Liidu riikide turistide arv 28%. Kõige enam kulutasid Eestis raha (vt tabel 18) lisaks soomlastele (55% reisisteenuste ekspordist) veel venelased (15%) ja rootslased (6%).

Reisisteenuste impordi kasv väljendab eestlaste avardunud reisimisvõimalusi – välismaad külastanud eestlaste arv kasvas aastaga 11%, reise muutusid pikemaks ja kallimaks. Kõige enam kasvas Euroopa Liidu riikide külastatavus (Austria, Prantsusmaa ja Belgia), kuid uuteks populaarseteks sihtriikideks said Egiptus ja USA. Enim reisisi Saksamaale, Soome ja Suurbritanniasse.

Tabel 18. Reisisteenused riikide ühenduste järgi 2004. aasta I kvartalis

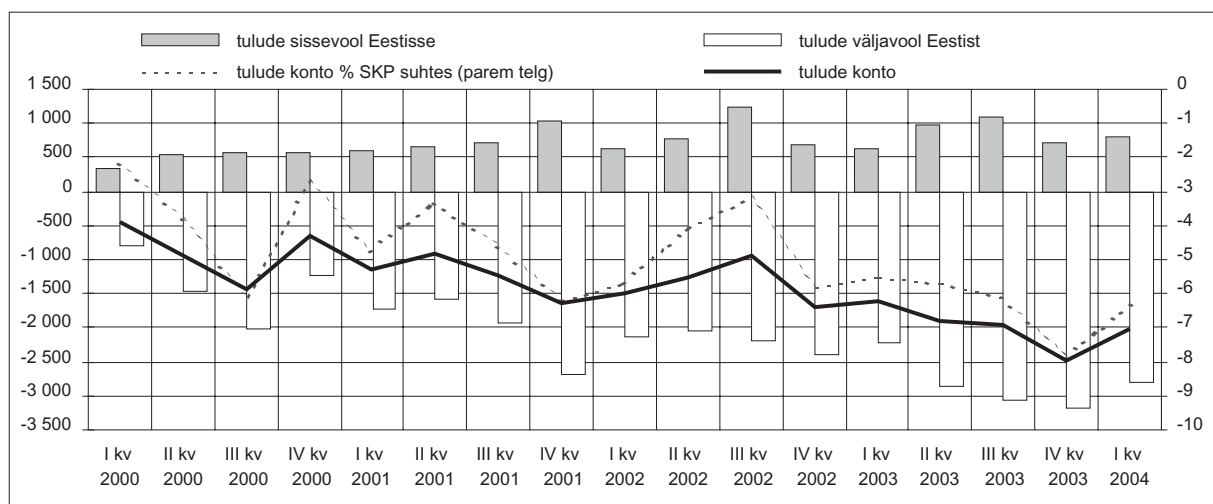
Reisisteenuste eksport			Reisisteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
Euroopa Liit	1 216,3	68,3	Euroopa Liit	-634,6	59,6
sh Soome	977,4	54,9	sh Saksamaa	-126,7	11,9
Rootsi	104,8	5,9	Soome	-114,0	10,7
Saksamaa	38,6	2,2	Suurbritannia	-112,4	10,6
Suurbritannia	27,6	1,6	Rootsi	-55,1	5,2
Liituvad riigid	188,9	10,6	Liituvad riigid	-172,3	16,2
sh Läti	77,8	4,4	sh Läti	-75,7	7,1
Leedu	47,9	2,7	Poola	-38,1	3,6
SRÜ	284,7	16,0	SRÜ	-67,2	6,3
sh Venemaa	268,9	15,1	sh Venemaa	-63,9	6,0
Teised	91,4	5,1	Teised	-190,9	17,9
sh Norra	27,2	1,5	sh USA	-48,0	4,5
USA	27,0	1,5	Egiptus	-32,3	3,0
Jaapan	3,7	0,2	Norra	-14,1	1,3
Teenuste eksport kokku	1 781,4	100,0	Teenuste import kokku	-1 065,0	100,0

Tulud

Tulude konto puudujääk oli 2004. aasta I kvartalis 2 miljardit krooni (vt tabel 19, joonis 9), kasvades aastaga neljandiku võrra ning vähenedes eelmise kvartaliga võrreldes ligi viiendiku. Tulude puudujäägi põhikomponent oli reinvesteeritud tulu, mille puhul reaalset rahaliikumist ei toimunud (vt tabel 20).

Tabel 19. Tulude dünaamika

	Sissevool		Väljavool		Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2000	324,1	-8,6	783,7	-7,5	-459,6	-10,7
II kv 2000	539,4	66,4	1 470,3	87,6	-930,9	102,5
III kv 2000	570,6	5,8	2 016,6	37,2	-1 446,0	55,3
IV kv 2000	573,9	0,6	1 220,8	-39,5	-646,9	-55,3
2000 kokku	2 008,0	16,1	5 491,4	16,9	-3 483,4	14,8
I kv 2001	594,6	3,6	1 731,4	41,8	-1 136,8	75,7
II kv 2001	657,3	10,5	1 573,2	-9,1	-915,9	-19,4
III kv 2001	707,6	7,7	1 930,6	22,7	-1 223,0	33,5
IV kv 2001	1 035,2	46,3	2 685,6	39,1	-1 650,4	34,9
2001 kokku	2 994,7	49,1	7 920,8	44,2	-4 926,1	41,4
I kv 2002	638,8	-38,3	2 142,8	-20,2	-1 504,0	-8,9
II kv 2002	763,1	19,5	2 033,8	-5,1	-1 270,7	-15,5
III kv 2002	1 239,5	62,4	2 190,6	7,7	-951,1	-25,2
IV kv 2002	697,9	-43,7	2 395,2	9,3	-1 697,3	78,5
2002 kokku	3 339,3	11,5	8 762,4	10,6	-5 423,1	10,1
I kv 2003	617,2	-11,6	2 226,1	-7,1	-1 608,9	-5,2
II kv 2003	966,3	56,6	2 853,2	28,2	-1 886,9	17,3
III kv 2003	1 099,3	13,8	3 063,7	7,4	-1 964,4	4,1
IV kv 2003	703,2	-36,0	3 179,7	3,8	-2 476,5	26,1
2003 kokku	3 386,0	1,4	11 322,7	29,2	-7 936,7	46,3
I kv 2004	801,1	13,9	2 813,4	-11,5	-2 012,3	-18,7

Joonis 9. Tulude konto (mln kr)

Tabel 20. Tulude saldo struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Tulu otseinvesteeringutelt	-1 588,2	-2 579,5	-1 992,5	98,7	104,2	99,0	-22,8	25,5
tulu põhikapitalilt	-1 510,5	-2 480,6	-1 921,4	93,9	100,2	95,5	-22,5	27,2
sh reinvesteeringutelt	-1 398,0	-2 399,2	-1 692,5	86,9	96,9	84,1	-29,5	21,1
dividendid	-112,5	-81,4	-228,9	7,0	3,3	11,4	181,2	103,5
tulu võlgadelt (intressid)	-77,7	-98,8	-71,1	4,8	4,0	3,5	-28,0	-8,5
Tulu portfelliinvesteeringutelt	-21,5	72,5	-7,4	1,3	-2,9	0,4	-110,2	-65,6
Tulu muudelt investeeringutelt	-80,6	-74,5	-152,1	5,0	3,0	7,6	104,2	88,7
Muud tulud	81,4	104,9	139,7	-5,1	-4,2	-6,9	33,2	71,6
Tulude konto kokku	-1 608,9	-2 476,5	-2 012,3	100,0	100,0	100,0	-18,7	25,1

Tabel 21. Tulude sissevool Eestisse

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Tulu otseinvesteeringutelt	96,6	57,4	291,0	15,7	8,2	36,3	407,0	201,2
tulu põhikapitalilt	77,7	34,4	264,1	12,6	4,9	33,0	667,7	239,9
sh reinvesteeringutelt	72,0	7,1	235,4	11,7	1,0	29,4	3 215,5	226,9
dividendid	5,7	27,2	28,7	0,9	3,9	3,6	5,5	403,5
tulu võlgadelt (intressid)	18,9	23,0	26,9	3,1	3,3	3,4	17,0	42,3
Tulu portfelliinvesteeringutelt	201,8	283,7	218,8	32,7	40,3	27,3	-22,9	8,4
Tulu muudelt investeeringutelt	214,6	237,8	124,7	34,8	33,8	15,6	-47,6	-41,9
Muud tulud	104,2	124,3	166,6	16,9	17,7	20,8	34,0	59,9
Tulude sissevool kokku	617,2	703,2	801,1	100,0	100,0	100,0	13,9	29,8

Tabel 22. Tulud riikide ühenduste järgi

	Sissevool			Väljavool			
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Muut, I kv 2004 / I kv 2003 (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Muut, I kv 2004 / I kv 2003 (%)	
Euroopa Liit	312,3	39,0	20,3	Euroopa Liit	-2 167,9	77,1	26,4
sh Soome	87,6	10,9	21,1	sh Soome	-798,9	28,4	95,7
Rootsi	71,4	8,9	47,7	Rootsi	-562,6	20,0	-21,1
Saksamaa	57,7	7,2	-16,1	Suurbritannia	-314,6	11,2	5,0
Iirimaa	21,1	2,6	4,3	Prantsusmaa	-145,8	5,2	110,0
Liituvad riigid	415,2	51,8	36,1	Liituvad riigid	-152,4	5,4	672,0
sh Läti	266,5	33,3	114,8	sh Küpros	-82,1	2,9	1442,5
Leedu	138,9	17,3	-17,3	Läti	-54,6	1,9	1067,0
SRÜ	29,4	3,7	178,0	SRÜ	-119,5	4,2	66,5
sh Venemaa	15,0	1,9	398,1	sh Venemaa	-119,3	4,2	79,1
Ukraina	14,4	1,8	93,6				
Teised	44,2	5,5	5,3	Teised	-373,5	13,3	-11,0
sh USA	26,5	3,3	77,0	sh USA	-129,5	4,6	83,9
Šveits	3,7	0,5	-5,1	offshore piirkonnad	-105,5	3,8	26,3
Tulude sissevool kokku	801,1	100,0	29,8	Tulude väljavool kokku	-2 813,4	100,0	26,4

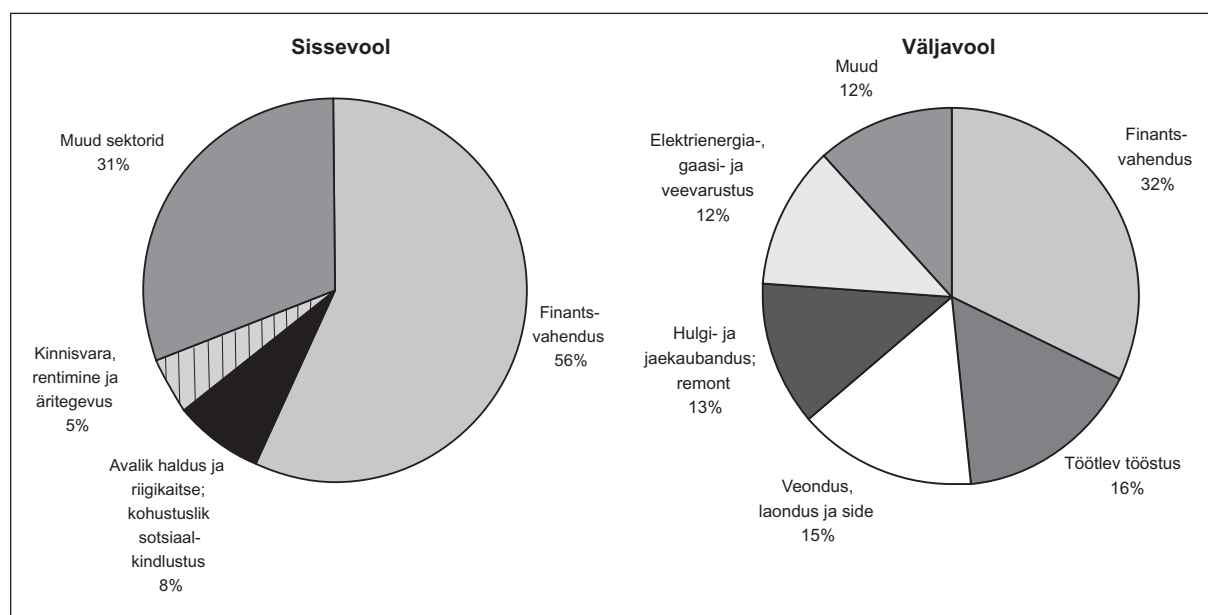
Tulude sissevool kasvas aastaga 30%, seejuures otseinvesteeringutulu sissevool kolm korda (vt tabel 21). Viimase suurenemine tõi kaasa ka sissetulevate tulude struktuuri muutuse – järsult kasvas otseinvesteeringutulude osakaal, millest 81% moodustasid reinvesteeringutud tulud ning vähenes vastavalt tulu muudelt investeeringutelt. Ülejäänud tululiikide muutused tasandasid üksteist: töötajate

kompensatsioonide ja portfelliinvesteeringutulude kasv kompenseeris muu investeeringutulu kahanemise. Kuna Eesti investeeringutest välismaale on suurem osa tehtud Läti ja Leetu, siis laekusid ka investeeringutulud peamiselt just neist riikidest (vastavalt 33% ja 17%, vt tabel 22). ELi liikmesmaadest saadi tulu valdavalt Soomest, Rootsist ja Saksamaalt.

Tulude väljavool kasvas aastaga 26% ja ulatus esimeses kvartalis üle 2,8 miljardi krooni. Kogu tulude väljavoolu kasv tuli otseinvesteeringutulu arvelt (vt tabel 23). Põhiosa sellest (84% ehk 1,9 miljardit krooni) moodustas välismaiste otseinvesteeringute poolt Eestisse reinvesteeringutulu, mille puhul reaalselt raha väljavoolu ei toimunud. Reaalne raha väljavool otseinvesteeringutulude puhul toimus vaid väljamakstud dividendide osas (258 miljonit krooni). Ülejäänud tululiikide muutused olid väikesed ja erisuunalised. Eestisse paigutatud välismaistelt investeeringutelt said enim tulu ELi liikmesriigid Soome, Rootsi ja Suurbritannia (78%, vt tabel 22). Tegevusalade järgi (vt joonis 10) saadi Eestisse tehtud investeeringutest enim tulu finantsvahenduses (32% tulude väljavoolust), töötlevas tööstuses (16%) ning veonduses, laonduses ja sides (15%).

Tabel 23. Tulude väljavool Eestist

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003	I kv 2004/ I kv 2003
Tulu otseinvesteeringutelt	1 684,8	2 636,9	2 283,5	75,7	82,9	81,2	-13,4	35,5
tulu põhikapitalilt	1 588,2	2 515,0	2 185,5	71,3	79,1	77,7	-13,1	37,6
sh reinvesteeringutulu	1 470,1	2 406,3	1 928,0	66,0	75,7	68,5	80,1	31,1
dividendid	118,2	108,7	257,5	5,3	3,4	9,2	236,9	117,9
tulu võlgadelt (intressid)	96,6	121,9	98,0	4,3	3,8	3,5	-19,6	1,4
Tulu portfelliinvesteeringutelt	223,3	211,2	226,2	10,0	6,6	8,0	7,1	1,3
Tulu muudelt investeeringutelt	295,2	312,2	276,8	13,3	9,8	9,8	-11,3	-6,2
Muud tulud	22,8	19,4	26,9	1,0	0,6	1,0	38,7	18,0
Tulude väljavool kokku	2 226,1	3 179,7	2 813,4	100,0	100,0	100,0	-11,5	26,4

Joonis 10. Tulude sisse- ja väljavool tegevusalati 2004. aasta I kvartalis

Jooksev- ja kapitaliülekanded

Jooksevülekannete konto positiivne saldo moodustas 2004. aasta I kvartalis veidi üle 200 mln krooni, mis oli ligi poole võrra väiksem kui aasta tagasi (vt tabel 24). Saadud ülekannetest moodustasid valitsemissektorile laekunud summad 37% kogusummast ja koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu toetustest ning pensioni- ja muudest maksetest. Muude sektorite ülekanded jagunesid Euroopa Liidu ja SRÜ riikide (Ukraina) vahel. Eesti poolt sooritatud ülekannetes domineerisid muu sektori ülekanded ELi riikidesse (Inglismaa, Saksamaa, Soome, Rootsi).

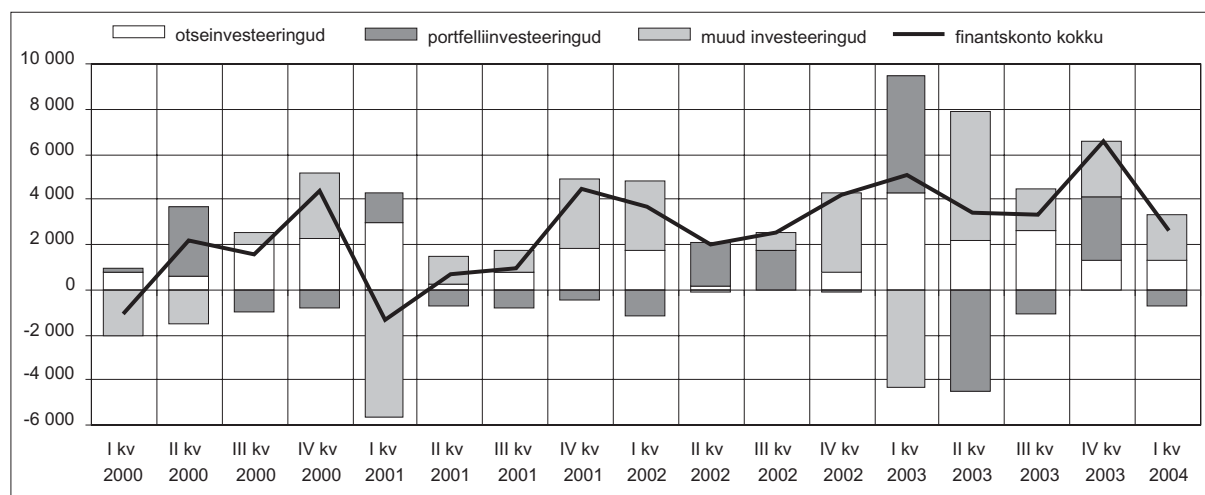
Kapitaliülekanded koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu toetustest valitsemissektorile mitmesuguste infrastruktuuriobjektide ehitamiseks.

Tabel 24. Jooksevülekanded riikide ühenduste järgi

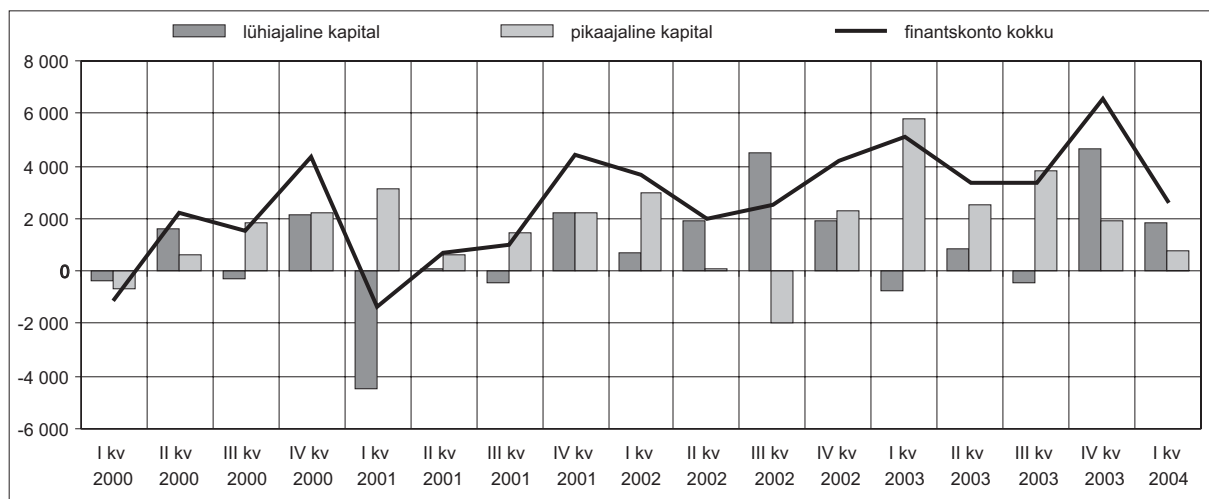
	Saadud (mln kr)			Makstud (mln kr)			Saldo (mln kr)		
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004
Jooksevülekanded	741,0	757,9	673,7	353,4	423,8	466,4	387,5	334,1	207,3
valitsusülekanded	353,4	332,9	251,4	58,4	94,5	11,7	295,0	238,4	239,7
Euroopa Liit	289,9	252,3	134,6	50,5	60,9	3,7	239,4	191,4	130,9
liituvad riigid	4,0	5,7	7,3	1,5	19,9	2,1	2,5	-14,2	5,2
SRÜ	5,3	7,0	11,0	0,4	1,2	0,5	4,9	5,8	10,5
teised	54,2	67,8	98,5	6,0	12,5	5,5	48,2	55,3	93,0
eraülekanded	387,5	425,0	422,3	295,0	329,3	454,7	92,5	95,7	-32,4
Euroopa Liit	194,4	188,8	192,5	212,7	223,5	388,1	-18,3	-34,7	-195,6
liituvad riigid	32,7	78,2	16,4	11,5	6,6	11,4	21,2	71,6	5,0
SRÜ	20,8	12,8	161,9	11,9	8,9	9,9	8,9	3,9	152,0
teised	139,6	145,2	51,4	58,8	90,2	45,2	80,8	55,0	6,2

FINANTSKONTO

Finantskonto ülejääk 2004. aasta I kvartalis oli 2,6 miljardit krooni. Sellest ligi pool põhines otseinvesteeringute ja ülejäänu muude investeeringute sissevoolul. Portfelliinvesteeringute osas toimus netoväljavool. Finantskonto struktuurist annavad liikide ja tähtaegade järgi ülevaate joonised 11 ja 12.

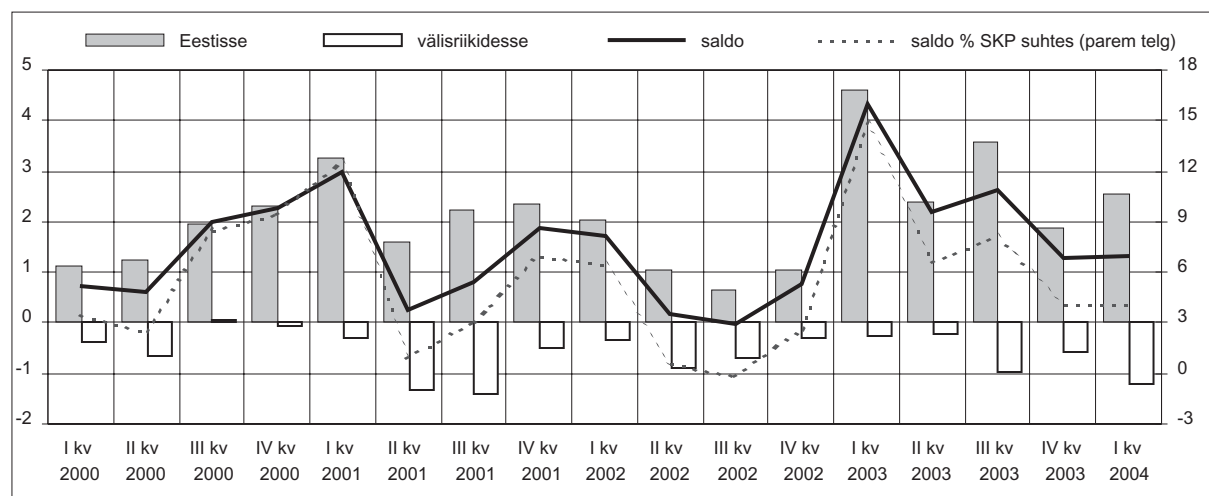
Joonis 11. Muutused välisinvesteeringukapitali voogude struktuuris (mln kr)

Joonis 12. Finantskonto tähtajaline struktuur (mln kr)

Otseinvesteeringud

Otseinvesteeringute saldo kujunes 2004. aasta I kvartalis 1,3 miljardi krooni ulatuses positiivseks, moodustades 43% finantskonto ülejäägist. Mitteresidendid investeerisid Eestisse 2,5 miljardit krooni eest, Eesti otseinvesteeringud välismaal kasvasid 1,2 miljardi krooni võrra (vt joonis 13). 38% jooksevkonto defitsiidist kattis otseinvesteeringute netosissevool.

Joonis 13. Otseinvesteeringud (mld kr)

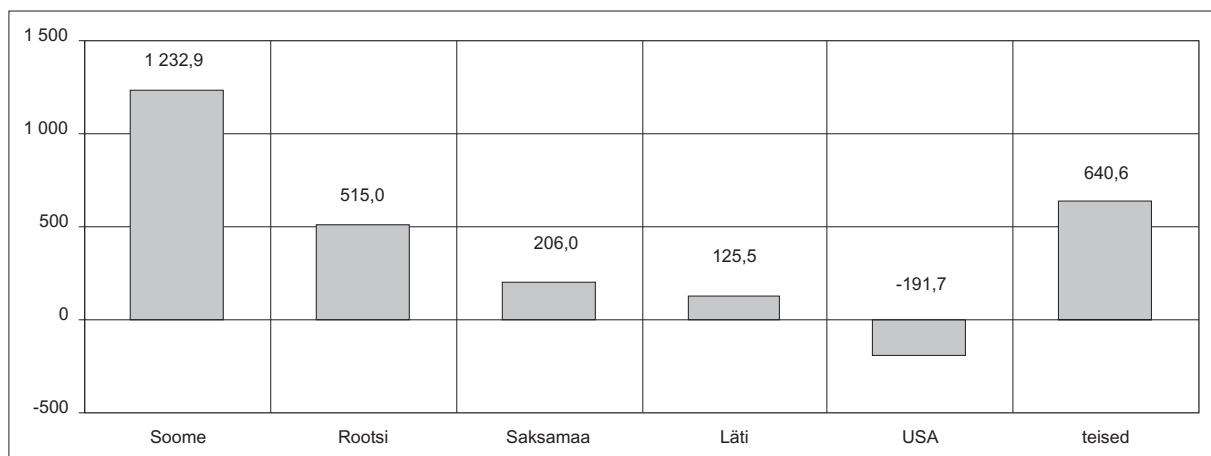
Eestise paigutatud otseinvesteeringute maht suurenes eelmise kvartaliga võrreldes 34%. Otseinvesteeringute sissevool seines peamiselt omakapitaliinvesteeringutes. Peamiseks kasvuallikaks oli mitteresidentide reinvesteeritud tulu (76% otseinvesteeringutest Eestisse), mis jäi aga väiksemaks eelmise perioodi kasumist. Tõenäoliselt on oodata järgmistel perioodidel ulatuslikku tulude väljavoolu dividendidena. Võrdselt kasumlikud olid nii tööstuse, veonduse, laonduse ja side sektor kui ka kaubandus. Muu kapitali nõuded otseinvesteeringutele kasvasid enam kui poole miljardi krooni võrra. Otseinvesteeringutele anti Eestis asuvatelt tütar- ja sidusettevõtetele lühiajalist laenu 475 miljoni krooni ulatuses. Muu otseinvesteeringukapitali kohustused suurenesid 0,6 miljardi krooni võrra, millest pikaajalise ja lühiajalise laenu brutovõlad kasvasid vastavalt 849 ja 652 miljonit krooni (vt tabelid 25 ja 26).

Tabel 25. Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuur

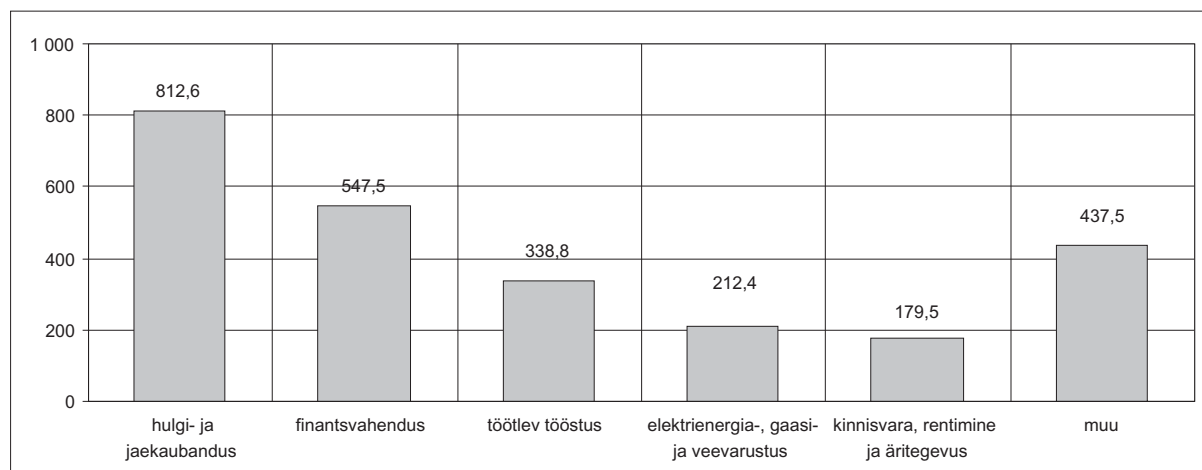
	Aktsia(osa)kapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)		
I kv 2000	588,6	52,8	301,6	27,1	-236,9	-21,3	461,1	41,4	1 114,4	100,0
II kv 2000	526,6	41,8	202,3	16,0	37,5	3,0	494,3	39,2	1 260,7	100,0
III kv 2000	1 197,7	60,9	861,0	43,8	-123,0	-6,3	29,9	1,5	1 965,6	100,0
IV kv 2000	1 612,4	70,0	450,3	19,5	-74,9	-3,3	316,0	13,7	2 303,8	100,0
2000 kokku	3 925,3	59,1	1 815,2	27,3	-397,3	-6,0	1 301,3	19,6	6 644,5	100,0
I kv 2001	1 586,0	48,6	1 131,4	34,6	-489,2	-15,0	1 037,8	31,8	3 266,0	100,0
II kv 2001	393,6	24,8	-222,3	-14,0	-82,8	-5,2	1 498,8	94,4	1 587,3	100,0
III kv 2001	362,4	16,2	1 253,3	56,2	-40,3	-1,8	656,6	29,4	2 232,0	100,0
IV kv 2001	1 299,2	55,4	1 716,5	73,2	-338,4	-14,4	-333,0	-14,2	2 344,3	100,0
2001 kokku	3 641,2	38,6	3 878,9	41,1	-950,7	-10,1	2 860,2	30,3	9 429,6	100,0
I kv 2002	554,7	27,3	1 087,8	53,5	-269,8	-13,3	661,7	32,5	2 034,4	100,0
II kv 2002	388,9	36,7	180,8	17,1	-14,3	-1,4	503,7	47,6	1 059,1	100,0
III kv 2002	49,3	7,5	439,0	67,0	-195,1	-29,8	362,3	55,3	655,5	100,0
IV kv 2002	-171,9	-16,4	1 662,7	158,2	-293,4	-27,9	-146,2	-13,9	1 051,2	100,0
2002 kokku	821,0	17,1	3 370,3	70,2	-772,6	-16,1	1 381,5	28,8	4 800,2	100,0
I kv 2003	2 074,3	45,1	1 470,1	32,0	-207,0	-4,5	1 259,1	27,4	4 596,5	100,0
II kv 2003	614,2	25,5	625,4	26,0	-167,7	-7,0	1 333,8	55,4	2 405,7	100,0
III kv 2003	1 590,9	44,4	2 214,7	61,8	-569,9	-15,9	346,4	9,7	3 582,1	100,0
IV kv 2003	346,2	18,4	2 406,3	127,6	-389,5	-20,6	-476,7	-25,3	1 886,3	100,0
2003 kokku	4 625,6	37,1	6 716,5	53,9	-1 334,0	-10,7	2 462,7	19,7	12 470,7	100,0
I kv 2004	492,8	19,5	1 928,0	76,3	-520,3	-20,6	627,8	24,8	2 528,3	100,0

Tabel 26. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise otseinvesteeriija suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajaline		Lühiajaline		Pikaajaline		Lühiajaline	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	68,8	69,9	98,3	79,7	816,3	418,8	858,2	444,3
II kv 2003	97,0	75,1	321,8	195,9	1 044,2	509,4	1 354,0	1 336,8
III kv 2003	84,5	48,1	258,0	50,1	1 943,9	501,4	400,5	1 420,5
IV kv 2003	158,1	53,2	332,6	173,0	1 351,2	1 237,5	408,1	525,3
2003 kokku	408,4	246,3	1 010,7	498,7	5 155,6	2 667,1	3 020,8	3 726,9
I kv 2004	107,4	76,7	474,9	147,2	848,5	740,6	561,6	320,7

Joonis 14. Eestisse tehtud otseinvesteeringud riigiti 2004. aasta I kvartalis (mln kr)

Joonis 15. Eestisse tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2004. aasta I kvartalis (mln kr)

Ligi poole otseinvesteeringute sissevoolust paigutasid Eestisse Soome investorid, järgnesid Rootsi (20%), Saksamaa (8%) ja Läti (5%). Euroopa Liidu riikide pikaajalised investeeringud Eestis kasvasid 2,3 miljardi krooni võrra (92% sissevoolust). Tegevusvaldkondadest eelistati ülekaalukalt hulgi- ja jaekaubandust (32%), järgnesid finantsvahendus (22%) ja töötlev tööstus (13%) (vt joonised 14 ja 15 ning tabel 27).

Tabel 27. Otseinvesteeringud Eestisse riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	IV kv 2003	I kv 2004	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003
Euroopa Liit	1 275,6	2 333,9	67,6	92,3	83,0
Liituvad riigid	302,1	56	16,0	2,2	-81,5
SRÜ	-16,9	-26,1	-0,9	-1,0	54,4
Teised	325,6	164,5	17,3	6,5	-49,5
Kokku	1 886,4	2 528,3	100,0	100,0	34,0

Otseinvesteeringud välismaistesse tütar(sidus)ettevõtjatesse kahekordistusid eelmise perioodiga võrreldes. Suurema osa otseinvesteeringutest välismaale hõlmasid muu kapitali investeeringud, millest 0,8 miljardi krooni ulatuses kasvasid kaubanduskrediidi nõuded. Laenude käibed, andmised ja tagasimaksud jäid kokkuvõttes tasakaalu. Erakordselt suured olid lühiajaliste laenude käibed. 29% väljavoolust paigutati omakapitali. Reinvesteeritud tulu märkimisväärse suurenemise taga on välismaiselt edukas finantssektor ning hulgi- ja jaekaubanduse firmad (vt tabelid 28 ja 29).

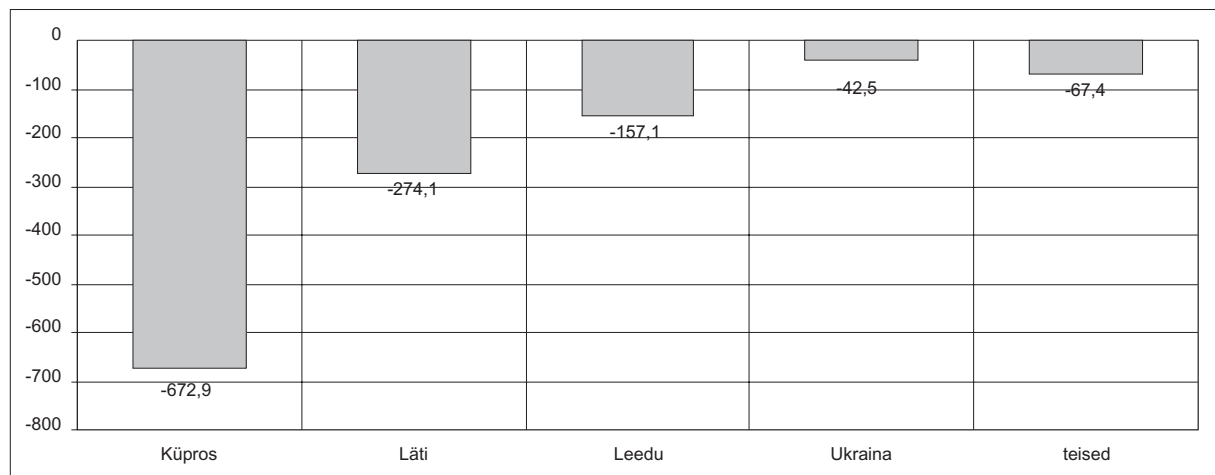
Otseinvesteeringute väljavoolust enam kui pool paigutati Küprose majandusse (55%), järgnesid Läti (23%) ja Leedu (13%). Enamik tütar- ja sidusettevõtjaid paiknevad käesoleva aasta 1. mail Euroopa Liiduga liitunud riikides, kuhu investeeriti 91% Eesti kapitalist. Suurimad investeerijad olid traditsiooniliselt veonduse, laonduse ja side ettevõtjad ning finantsvahendajad (vt joonised 16 ja 17, tabel 30).

Tabel 28. Välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuur

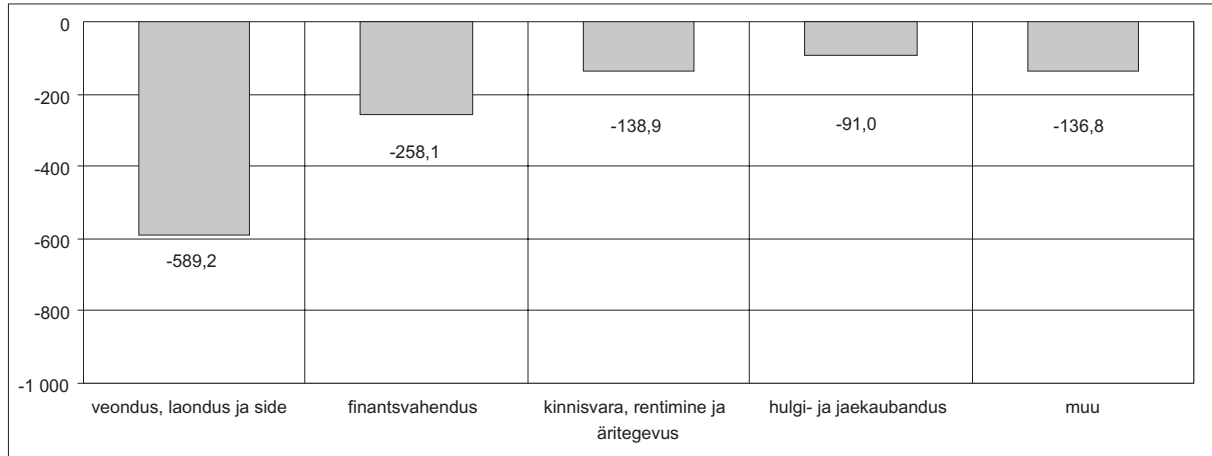
	Aksia(osa)kapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)		
I kv 2000	-250,6	67,6	26,9	-7,3	-159,0	42,9	11,9	-3,2	-370,8	100,0
II kv 2000	-577,6	87,4	-9,5	1,4	-98,6	14,9	24,7	-3,7	-661,0	100,0
III kv 2000	230,5	573,4	-61,5	-153,0	-169,0	-420,4	40,2	100,0	40,2	100,0
IV kv 2000	18,0	-35,0	-21,8	42,3	-54,2	105,2	6,5	-12,6	-51,5	100,0
2000 kokku	-579,7	55,6	-65,9	6,3	-480,8	46,1	83,3	-8,0	-1 043,1	100,0
I kv 2001	-80,8	27,5	-5,1	1,7	-214,4	72,9	6,0	-2,0	-294,3	100,0
II kv 2001	-1 036,7	78,1	52,5	-4,0	-388,0	29,2	44,9	-3,4	-1 327,3	100,0
III kv 2001	-728,3	51,2	-166,4	11,7	-393,6	27,7	-134,5	9,5	-1 422,8	100,0
IV kv 2001	-51,3	10,6	-186,2	38,5	-246,8	51,0	0,4	-0,1	-483,9	100,0
2001 kokku	-1 897,1	53,8	-305,2	8,7	-1 242,8	35,2	-83,2	2,4	-3 528,3	100,0
I kv 2002	-83,4	26,1	-82,7	25,9	-141,3	44,3	-11,9	3,7	-319,3	100,0
II kv 2002	-283,5	31,8	-50,6	5,7	-591,2	66,4	34,3	-3,8	-891,0	100,0
III kv 2002	-79,5	11,6	-384,8	56,1	-308,9	45,0	86,9	-12,7	-686,3	100,0
IV kv 2002	-457,5	156,8	-147,4	50,5	314,2	-107,7	-1,1	0,4	-291,8	100,0
2002 kokku	-903,9	41,3	-665,5	30,4	-727,2	33,2	108,2	-4,9	-2 188,4	100,0
I kv 2003	-80,7	29,4	-72,0	26,2	-193,2	70,4	71,6	-26,1	-274,3	100,0
II kv 2003	110,5	-50,3	-134,2	61,1	-321,8	146,4	125,7	-57,2	-219,8	100,0
III kv 2003	-167,9	17,5	-528,1	55,0	-228,7	23,8	-35,0	3,6	-959,7	100,0
IV kv 2003	-811,2	138,7	-7,1	1,2	97,9	-16,7	135,7	-23,2	-584,7	100,0
2003 kokku	-949,3	46,6	-741,4	36,4	-645,8	31,7	298,0	-14,6	-2 038,5	100,0
I kv 2004	-122,5	10,1	-235,4	19,4	-828,8	68,3	-27,2	2,2	-1 214,0	100,0

Tabel 29. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise tütar(sidus)ettevõtja suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajaline		Lühiajaline		Pikaajaline		Lühiajaline	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	244,9	62,1	54,7	107,5	1,3	1,2	8,4	5,8
II kv 2003	233,3	73,8	131,7	78,4	1,5	0	38,4	22,1
III kv 2003	220,0	102,1	103,3	229,1	0,5	4,6	0,2	49,1
IV kv 2003	408,9	478,6	182,4	88,8	0,8	5,8	37,3	21,7
2003 kokku	1 107,1	716,6	472,1	503,8	4,1	11,6	84,3	98,7
I kv 2004	174,8	179,5	666,3	685,0	1,7	0,5	12,2	7,3

Joonis 16. Välismaale tehtud otseinvesteeringud riigiti 2004. aasta I kvartalis (mln kr)

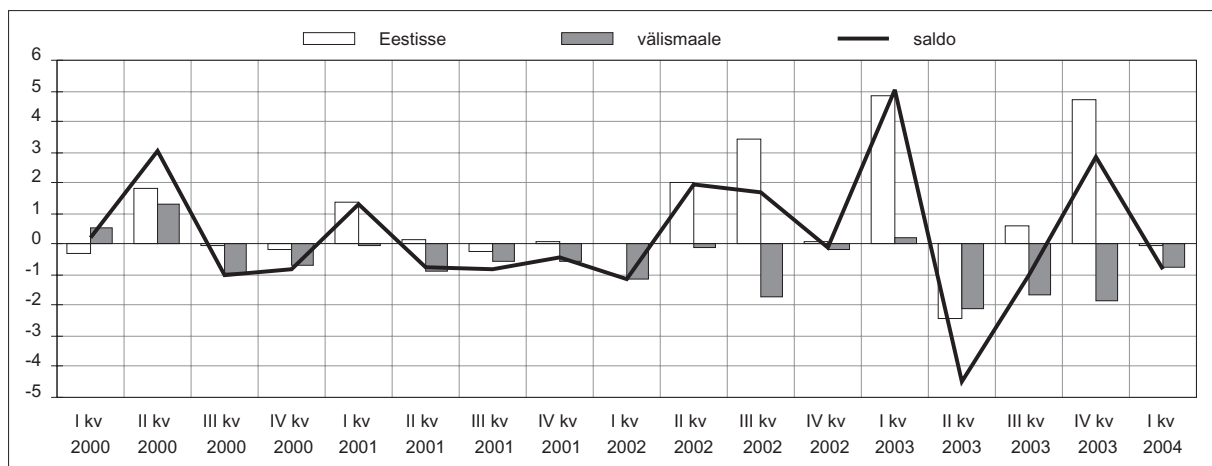
Joonis 17. Välismaale tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2004. aasta I kvartalis (mln kr)

Tabel 30. Otseinvesteeringud välismaale riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	IV kv 2003	I kv 2004	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2004/ IV kv 2003
Euroopa Liit	102,9	-44,3	-17,6	3,6	-143,1
Liituvad riigid	-593,6	-1106,8	101,5	91,2	86,5
SRÜ	-99,8	-49,8	17,1	4,1	-50,1
Teised	5,7	-13,1	-1,0	1,1	-329,8
Kokku	-584,8	-1214	100,0	100,0	107,6

Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringute⁴ netoväljavool oli 2004. aasta I kvartalis ligikaudu 806 miljonit krooni ning see tulenes nii portfelliinvesteeringute nõuete suurenemisest kui ka kohustuste vähenemisest, vastavalt 781 ja 25 miljonit krooni (vt joonis 18; tabel 31).

Joonis 18. Portfelliinvesteeringud (mld kr)

⁴ V.a tuletisinstrumentid.

Tabel 31. Portfelliinvesteeringud väärtpaberi liigi ja majandussektori järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004
Kokku	189,7	-1 842,6	-781,4	4 840,8	4 704,3	-24,7	5 030,5	2 861,7	-806,1
Omandiväärtpaberid	-124,5	-442,0	-435,4	109,6	151,9	63,4	-14,9	-290,1	-372,0
valitsemissektor		12,6	0,4					12,6	0,4
krediidiasutused	4,7	-8,3	-14,6	30,1	-23,2	44,7	34,8	-31,5	30,1
muud sektorid	-129,2	-446,3	-421,2	79,5	175,1	18,7	-49,7	-271,2	-402,5
Võlaväärtpaberid	314,2	-1 400,6	-346,0	4 731,2	4 552,4	-88,1	5 045,4	3 151,8	-434,1
keskpank							0,0		0,0
valitsemissektor	-4,5	-1 223,7	3,0	1,7	-31,3	0,3	-2,8	-1 255,0	3,3
krediidiasutused	31,3	-9,4	-134,1	4 730,0	4 582,3	43,2	4 761,3	4 572,9	-90,9
muud sektorid	287,4	-167,5	-214,9	-0,5	1,4	-131,6	286,9	-166,1	-346,5

Portfelliinvesteeringud Eestisse vähenesid I kvartalis 25 miljoni krooni võrra (vt tabel 32). Mitteresidendid investeerisid Eesti omandiväärtpaberitesse 63 miljonit krooni, kuid samal ajal vähendasid oma investeeringuid võlaväärtpaberitesse 88 miljoni võrra. Riikide ühenduste lõikes vähendasid oma investeeringuid enim ELi riigid (329 mln kr) ning Euroopa Liiduga liituvad riigid (120 mln kr). Väljavoolu tasakaalustas muudest riikidest tulnud portfelliinvesteeringute sissevool, kogusummas 422 miljonit krooni (vt tabel 33). Enim paigutasid Eestisse portfelliinvesteeringuid Suurbritannia ja USA investorid, järgnesid Soome ja Rootsi (vt joonis 19).

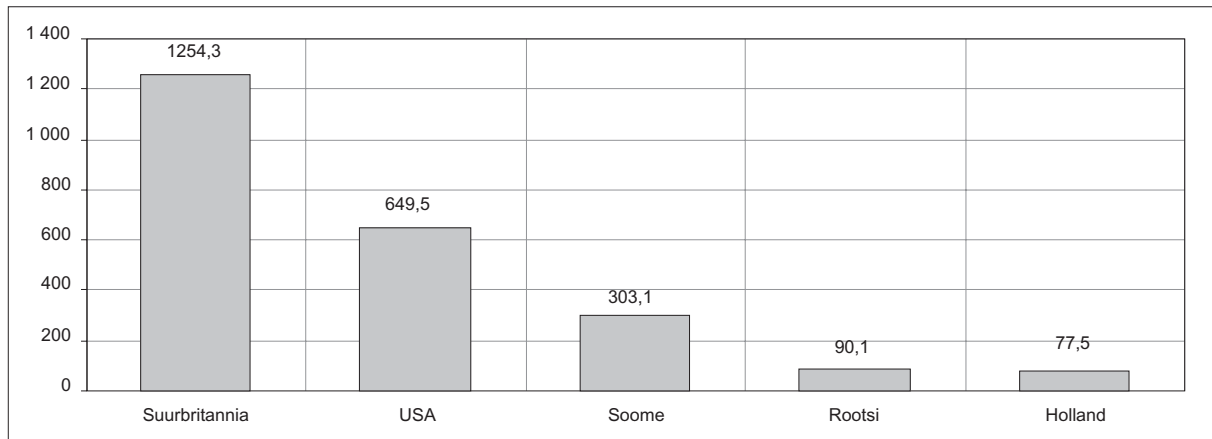
Tabel 32. Eestisse tehtud portfelliinvesteeringute struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2000	89,4	-29,2	-395,3	129,2	-305,9	100,0
II kv 2000	134,5	7,5	1 656,9	92,5	1 791,4	100,0
III kv 2000	91,8	-223,9	-132,8	323,9	-41,0	100,0
IV kv 2000	-854,5	525,5	691,9	-425,5	-162,6	100,0
2000 kokku	-538,8	-42,0	1 820,7	142,0	1 281,9	100,0
I kv 2001	-1,9	-0,1	1 387,7	100,1	1 385,8	100,0
II kv 2001	502,6	314,5	-342,8	-214,5	159,8	100,0
III kv 2001	-143,7	57,9	-104,5	42,1	-248,2	100,0
IV kv 2001	211,4	205,0	-108,3	-105,0	103,1	100,0
2001 kokku	568,4	40,6	832,1	59,4	1 400,5	100,0
I kv 2002	299,2	1 341,7	-276,9	-1 241,7	22,3	100,0
II kv 2002	517,0	25,4	1 517,7	74,6	2 034,7	100,0
III kv 2002	-103,6	-3,0	3 530,1	103,0	3 426,5	100,0
IV kv 2002	199,6	255,6	-121,5	-155,6	78,1	100,0
2002 kokku	912,2	16,4	4 649,4	83,6	5 561,6	100,0
I kv 2003	109,6	2,3	4 731,2	97,7	4 840,8	100,0
II kv 2003	680,2	-28,4	-3 075,6	128,4	-2 395,4	100,0
III kv 2003	544,8	91,9	48,3	8,1	593,1	100,0
IV kv 2003	151,9	3,2	4 552,5	96,8	4 704,4	100,0
2003 kokku	1 486,5	19,2	6 256,4	80,8	7 742,9	100,0
I kv 2004	63,4	-256,7	-88,1	356,7	-24,7	100,0

Tabel 33. Portfelliinvesteeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2004. aasta I kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Euroopa Liit	-8,4	-329,3	1,1	1 333,2
Liituvad riigid	-272,9	-120,4	34,9	487,4
SRÜ	-49,9	2,3	6,4	-9,3
Teised	-450,2	422,7	57,6	-1 711,3
Kokku	-781,4	-24,7	100,0	100,0

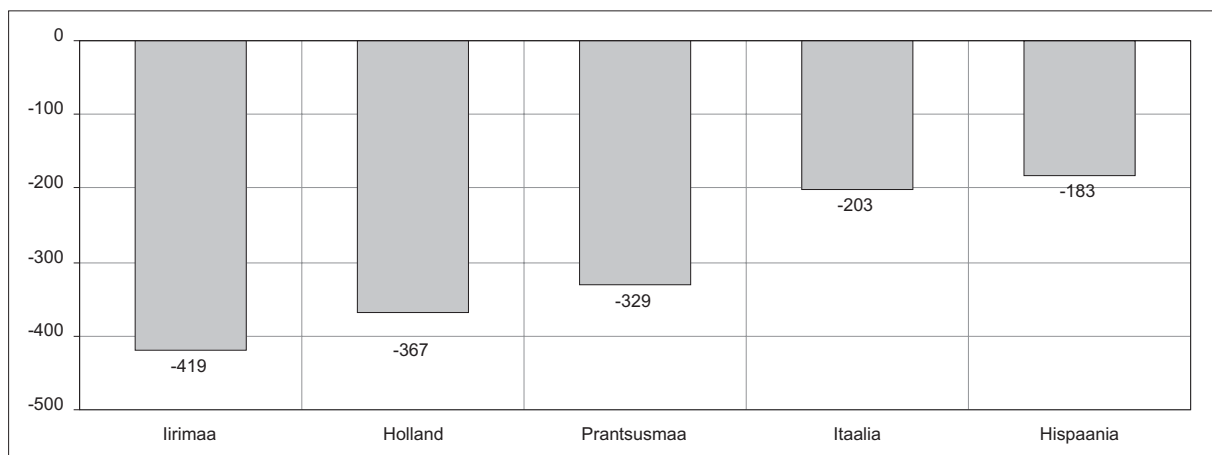
Portfelliinvesteeringud välismaale kasvasid kvartali jooksul ligikaudu 0,8 miljardit krooni (vt tabel 34). Residendid investeerisid mitteresidentide emiteeritud omandiväärtpaberitesse 435 miljonit ning võlaväärtpaberitesse 346 miljonit. Riikide ühenduste lõikes olid enim eelistatud Euroopa Liiduga liituvad ning muud riigid, mõnevõrra vähem aga SRÜ riigid (vt tabel 33). Riikide lõikes investeerisid residendid enim Iirimaa ja Hollandisse, järgnesid Prantsusmaa ja Itaalia (vt joonis 20).

Joonis 19. Eestisse tehtud portfelliinvesteeringud riigiti 2004. aasta I kvartalis (mln kr)

Tabel 34. Välismaale tehtud portfelliinvesteeringute struktuur

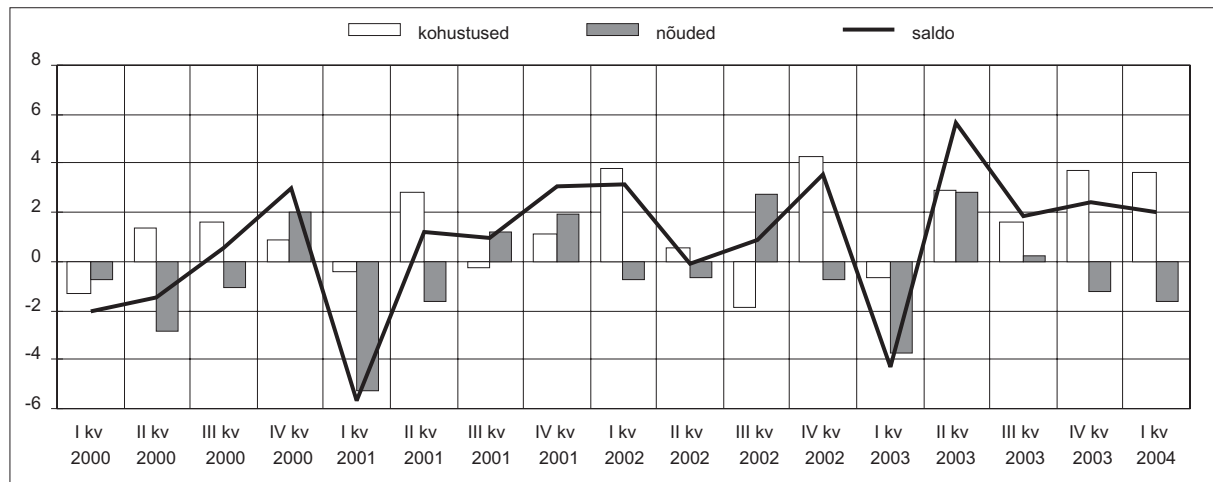
	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2000	104,5	20,2	411,8	79,8	516,3	100,0
II kv 2000	-4,7	-0,4	1 283,0	100,4	1 278,3	100,0
III kv 2000	-115,4	11,9	-853,0	88,1	-968,4	100,0
IV kv 2000	68,9	-10,2	-742,0	110,2	-673,1	100,0
2000 kokku	53,3	34,8	99,8	65,2	153,1	100,0
I kv 2001	431,4	-691,3	-493,8	791,3	-62,4	100,0
II kv 2001	-5,9	0,6	-902,2	99,4	-908,1	100,0
III kv 2001	-30,9	5,7	-511,8	94,3	-542,7	100,0
IV kv 2001	-158,1	26,9	-428,9	73,1	-587,0	100,0
2001 kokku	236,5	-11,3	-2 336,7	111,3	-2 100,2	100,0
I kv 2002	-5,4	0,5	-1 155,4	99,5	-1 160,8	100,0
II kv 2002	74,5	-84,6	-162,6	184,6	-88,1	100,0
III kv 2002	-52,4	3,0	-1 678,8	97,0	-1 731,2	100,0
IV kv 2002	-7,6	3,7	-195,2	96,3	-202,8	100,0
2002 kokku	9,1	-0,3	-3 192,0	100,3	-3 182,9	100,0
I kv 2003	-124,5	-65,6	314,2	165,6	189,7	100,0
II kv 2003	-263,4	12,7	-1 811,4	87,3	-2 074,8	100,0
III kv 2003	-199,0	12,3	-1 424,9	87,7	-1 623,9	100,0
IV kv 2003	-442,0	24,0	-1 400,6	76,0	-1 842,6	100,0
2003 kokku	-1 028,9	19,2	-4 322,7	80,8	-5 351,6	100,0
I kv 2004	-435,4	55,7	-346,0	44,3	-781,4	100,0

Joonis 20. Välismaale tehtud portfelliinvesteeringud riigiti 2004. aasta I kvartalis (mln kr)

Muud investeeringud

Muude investeeringute sissevool ületas 2004. aasta I kvartalis nende väljavoolu 2 miljardi krooniga, kusjuures muude investeeringute kohustused kasvasid 3,7 miljardit krooni ning nõuded 1,7 miljardit krooni (vt joonis 21, tabel 35).

Joonis 21. Muud investeeringud (mld kr)

Tabel 35. Muud investeeringud tähtaja järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004
Kokku	-3 696,8	-1 235,8	-1 654,9	-630,9	3 678,1	3 664,5	-4 327,7	2 442,3	2 009,6
Pikaajaline kapital	130,9	-622,9	-1 151,1	1 368,5	1 264,2	581,0	1 499,4	641,3	-570,1
keskpank	0,3		-0,3				0,3	0,0	-0,3
valitsemissektor				-4,6	52,3	-34,1	-4,6	52,3	-34,1
krediidiasutused	-219,3	-118,2	-840,2	1 210,0	75,0	152,7	990,7	-43,2	-687,5
muud sektorid	349,9	-504,7	-310,6	163,1	1 136,9	462,4	513,0	632,2	151,8
Lühiajaline kapital	-3 827,7	-612,9	-503,8	-1 999,4	2 413,9	3 083,5	-5 827,1	1 801,0	2 579,7
keskpank				115,7	592,7	-68,9	115,7	592,7	-68,9
valitsemissektor	95,4	688,5	-15,8				95,4	688,5	-15,8
krediidiasutused	-3 415,1	-2 043,0	-253,1	-2 240,2	2 063,8	3 041,1	-5 655,3	20,8	2 788,0
muud sektorid	-508,0	741,6	-234,9	125,1	-242,6	111,3	-382,9	499,0	-123,6

Muude investeeringute kohustused kasvasid vaadeldaval perioodil 3,7 miljardi krooni võrra (vt tabel 36). Kohustuste kasvust tingitud laenukapitali sissevool oli 1,5 miljardit krooni, märkimisväärselt suurenesid ka mitteresidentide hoiused Eesti krediitiasutustes (1,8 miljardi võrra). Kaubanduskrediidi ja muude kohustuste kasv kokku ulatus 0,3 miljardi kroonini. Riikide ühenduste lõikes toimus muu investeeringukapitali sissevool peamiselt ELi riikidest ning Euroopa Liiduga liituvatest riikidest, vastavalt 2,5 ja 1,0 miljardit krooni (vt tabel 37). Muud investeeringuid tegid Eestisse enim Rootsi ja Küprose investorid, järgnesid USA ja Soome (vt joonis 22).

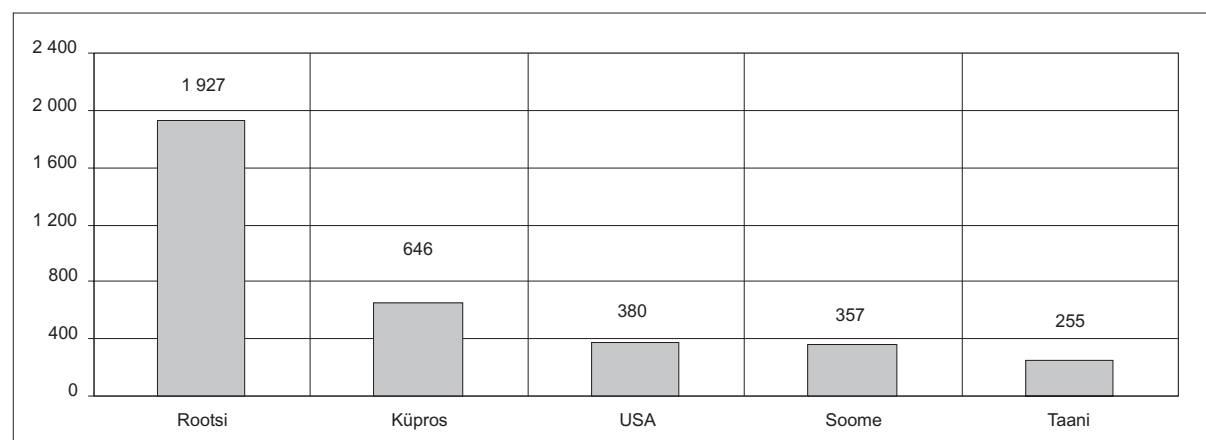
Muude investeeringute nõuded kasvasid aasta esimese kolme kuuga ligi 1,7 miljardi krooni võrra (vt tabel 38). Suurimat mõju avaldasid siin laenukapitali ja muu kapitali väljavool, vastavalt 1,0 ja 0,2 miljardit krooni. Riikide ühenduste lõikes suundusid investeeringud enim ELi riikidesse (0,9 mld

Tabel 36. Eestisse tehtud muude investeeringute struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
I kv 2000	-21,0	1,6	-1 550,5	119,7	395,6	-30,5	-119,2	9,2	-1 295,1	100,0
II kv 2000	465,9	33,8	229,2	16,6	599,1	43,5	83,2	6,0	1 377,4	100,0
III kv 2000	191,6	12,0	182,8	11,4	1 180,5	73,9	43,0	2,7	1 597,9	100,0
IV kv 2000	444,4	48,5	353,2	38,5	-219,8	-24,0	338,6	36,9	916,4	100,0
2000 kokku	1 080,9	41,6	-785,3	-30,2	1 955,4	75,3	345,6	13,3	2 596,6	100,0
I kv 2001	-480,2	-1 655,6	536,0	-134,3	-315,9	79,2	-139,0	34,8	-399,1	100,0
II kv 2001	789,9	-614,2	367,1	13,1	1 098,6	39,2	544,5	19,4	2 800,1	100,0
III kv 2001	-217,4	-69,4	750,0	-320,9	-752,1	321,8	-14,2	6,1	-233,7	100,0
IV kv 2001	10,6	26,4	917,3	81,8	50,8	4,5	142,2	12,7	1 120,9	100,0
2001 kokku	102,9	3,1	2 570,4	78,2	81,4	2,5	533,5	16,2	3 288,2	100,0
I kv 2002	160,2	4,2	2 313,4	60,6	1 340,0	35,1	3,0	0,1	3 816,6	100,0
II kv 2002	877,2	155,9	-1 821,3	-323,6	775,3	137,8	731,6	130,0	562,8	100,0
III kv 2002	1 049,1	-54,9	-1 911,0	100,0	-760,9	39,8	-287,7	15,1	-1 910,5	100,0
IV kv 2002	-1 305,4	-30,6	3 382,2	79,3	2 409,1	56,5	-221,5	-5,2	4 264,4	100,0
2002 kokku	781,1	11,6	1 963,3	29,2	3 763,5	55,9	225,4	3,3	6 733,3	100,0
I kv 2003	44,5	-7,1	191,0	-30,3	-305,6	48,4	-560,8	88,9	-630,9	100,0
II kv 2003	502,9	17,5	1 172,7	40,7	1 139,1	39,6	63,6	2,2	2 878,3	100,0
III kv 2003	-278,9	-17,5	1 062,3	66,5	1 300,6	81,4	-485,9	-30,4	1 598,1	100,0
IV kv 2003	492,4	13,4	709,3	19,3	2 453,8	66,7	22,7	0,6	3 678,2	100,0
2003 kokku	760,9	10,1	3 135,3	41,7	4 587,9	61,0	-960,4	-12,8	7 523,7	100,0
I kv 2004	170,0	4,6	1 525,0	41,6	1 833,4	50,0	136,1	3,7	3 664,5	100,0

Tabel 37. Muude investeeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2004. aasta I kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Euroopa Liit	-951,3	2 461,7	57,5	67,2
Liituvad riigid	-740,6	1 023,7	44,7	27,9
SRÜ	-396,9	193,9	24,0	5,3
Teised	433,8	-14,7	-26,2	-0,4
Kokku	-1 655,0	3 664,6	100,0	100,0

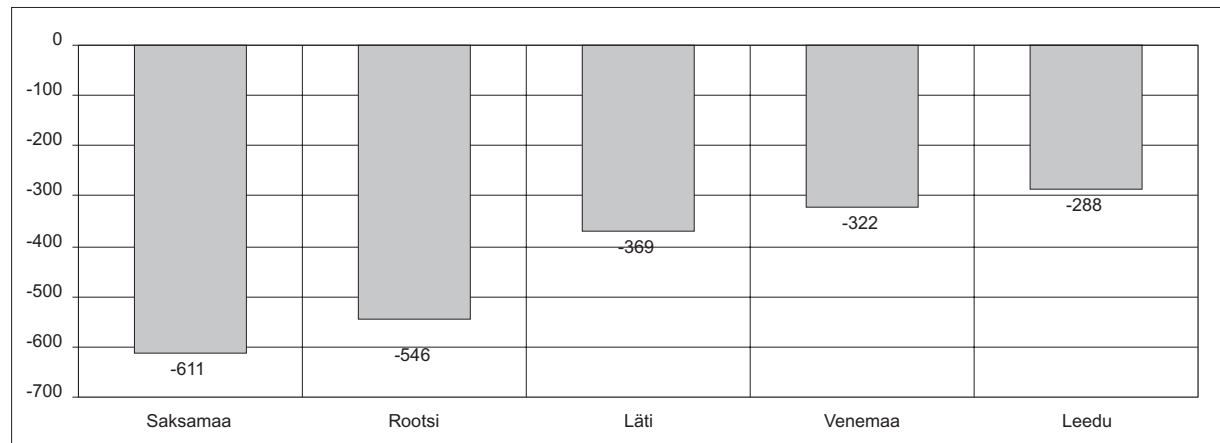

Joonis 22. Eestisse tehtud muud investeeringud riigiti 2004. aasta I kvartalis (mln kr)

kr), järgnesid Euroopa Liiduga liituvad riigid (0,7 mld kr) ning SRÜ riigid (0,4 mld kr) (vt tabel 37). Eestlased paigutasid muud investeeringuid kõige rohkem Saksamaale, Rootsi ja Lätti (vt joonis 23). Laenukapitali nõuete ja kohustuste muutustest annab ülevaate tabel 39.

Tabel 38. Välismaale tehtud muude investeeringute struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoised		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osa-tähtsus (%)
I kv 2000	-117,5	15,5	-403,8	53,4	-543,4	71,9	308,9	-40,9	-755,8	100,0
II kv 2000	-4,7	0,2	-795,3	27,8	-1 926,8	67,4	-130,0	4,6	-2 856,8	100,0
III kv 2000	-189,2	17,8	-1 281,2	120,2	255,9	-24,0	149,0	-14,0	-1 065,5	100,0
IV kv 2000	233,4	11,4	-333,7	-16,4	2 111,3	103,5	28,8	1,4	2 039,8	100,0
2000 kokku	-78,0	3,0	-2 814,0	106,7	-103,0	3,9	356,7	-13,5	-2 638,3	100,0
I kv 2001	-301,4	-1 655,6	-1 655,6	31,4	-3 156,4	59,9	-157,9	3,0	-5 271,3	100,0
II kv 2001	-777,1	-614,2	-580,3	36,3	-128,0	8,0	-114,8	7,2	-1 600,2	100,0
III kv 2001	342,2	-69,4	-69,4	-5,8	802,0	66,9	123,8	10,3	1 198,6	100,0
IV kv 2001	151,5	26,4	26,4	1,3	1 744,4	89,2	33,9	1,7	1 956,2	100,0
2001 kokku	-584,8	15,7	-2 278,9	61,3	-738,0	19,9	-115,0	3,1	-3 716,7	100,0
I kv 2002	-22,8	3,2	-1 081,9	153,4	392,2	-55,6	7,2	-1,0	-705,3	100,0
II kv 2002	-208,2	31,0	1 540,6	-229,1	-1 413,1	210,1	-591,8	88,0	-672,5	100,0
III kv 2002	-464,6	-16,7	-329,0	-11,8	3 121,2	112,3	452,1	16,3	2 779,7	100,0
IV kv 2002	1 743,2	-246,6	-1 454,2	205,7	-1 357,7	192,1	361,9	-51,2	-706,8	100,0
2002 kokku	1 047,6	150,7	-1 324,5	-190,5	742,6	106,8	229,4	33,0	695,1	100,0
I kv 2003	-691,6	18,7	-6 337,1	171,4	3 367,7	-91,1	-35,8	1,0	-3 696,8	100,0
II kv 2003	-796,2	-28,3	2 349,2	83,6	1 353,3	48,2	-96,5	-3,4	2 809,8	100,0
III kv 2003	170,0	75,5	1 962,6	871,5	-607,5	-269,8	-1 299,9	-577,2	225,2	100,0
IV kv 2003	667,8	-54,1	-1 495,0	121,0	-1 899,0	153,7	1 491,0	-120,7	-1 235,2	100,0
2003 kokku	-650,0	34,3	-3 520,3	185,6	2 214,5	-116,7	58,8	-3,1	-1 897,0	100,0
I kv 2004	-97,2	5,9	-1 012,6	61,2	-328,2	19,8	-216,9	13,1	-1 654,9	100,0

Joonis 23. Välismaale tehtud muud investeeringud riigiti 2004. aasta I kvartalis (mln kr)

Tabel 39. Laenukapitali nõuded ja kohustused (mln kr)

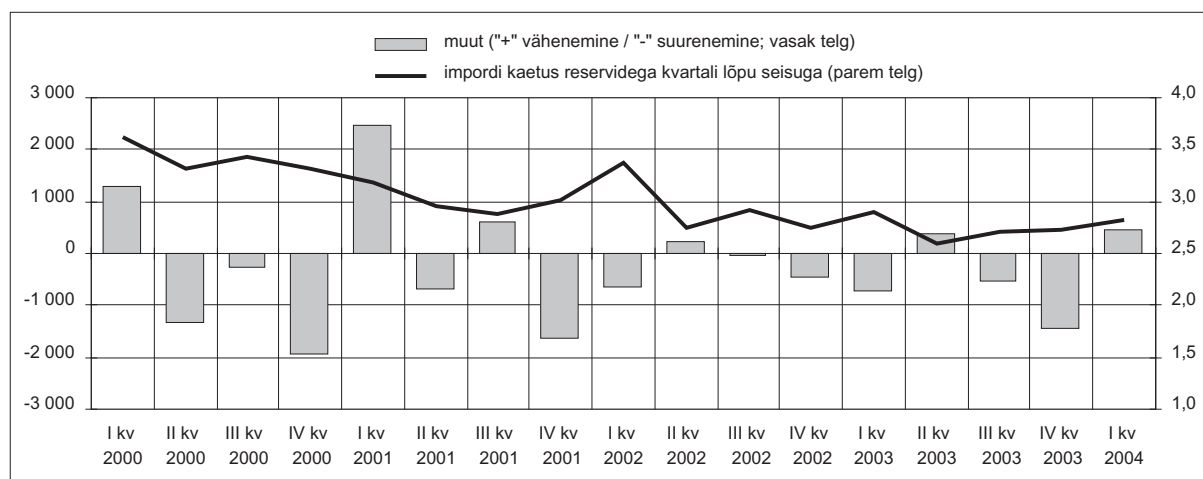
	Nõuded			Kohustused		
	Andmine	Tagastamine	Saldo	Saamine	Tagastamine	Saldo
I kv 2003	-11 076,1	4 739,0	-6 337,1	8 547,3	-8 356,3	191,0
II kv 2003	-8 846,0	11 195,2	2 349,2	6 448,5	-5 275,8	1 172,7
III kv 2003	-9 902,7	11 865,4	1 962,7	5 629,6	-4 567,3	1 062,3
IV kv 2003	-5 094,3	3 599,2	-1 495,1	9 297,4	-8 588,1	709,3
Kokku 2003	-34 919,1	31 398,8	-3 520,3	29 922,8	-26 787,5	3 135,3
I kv 2004	-6 700,2	5 687,6	-1 012,6	-7 437,0	8 962,0	1 525,0

RESERVID

Kapitali sissevool kapitali- ja finantskontol ei katnud 2004. aasta I kvartalis jooksevkonto puudujääki, mistõttu maksebilansi reservid kahanesid 468 miljoni krooni võrra (vt tabel 40). Impordi kaetusest reservidega annab ülevaate joonis 24.

Tabel 40. Reservide muutuse struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus %		
	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004	I kv 2003	IV kv 2003	I kv 2004
Kuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sularaha ja hoiused	-2 917,9	-2 296,1	1 541,0	398,2	160,8	329,0
Väärtpaberid	2 189,6	885,3	-1 054,3	-298,8	-62,0	-225,1
omandiväärtpaberid				0,0	0,0	0,0
võlakirjad	792,5	48,9	-273,8	-108,1	-3,4	-58,5
rahaturuinstrumendid	1 397,1	836,4	-780,6	-190,7	-58,6	-166,7
Muud nõuded	-4,5	-17,4	-18,3	0,6	1,2	-3,9
Kokku	-732,8	-1 428,2	468,4	100,0	100,0	100,0

Joonis 24. Kulla- ja välisvaluutaresevade muut (mln kr) ja impordi kaetus reservidega (kuudes)

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA VÄLISVÕLG 31. märtsil 2004

2004. aasta I kvartali lõpul ulatusid kõik Eestisse tehtud välisinvesteeringud 173,3 miljardi kroonini (vt tabel 41). Neist ligi pool oli paigutatud finantsvahendusse, tunduvalt vähem veondusse, laondusse ja sidosse, töötlevasse tööstusesse ning hulgi- ja jaekaubandusse (vt tabel 42). Eestisse investeerimisest olid huvitatud põhiliselt Rootsi, Soome ja Suurbritannia investorid.

Eestisse tehtud välisinvesteeringute struktuur oli samasugune nagu kvartal varem: poole ehk 86,7 miljardit krooni moodustasid otseinvesteeringud, kolmandiku muud investeeringud ning viiendiku portfelliinvesteeringud. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute** puhul olid eelistatumad

tegevusalad finantsvahendus (30% otseinvesteeringutest), veendus, laendus ja side (19%), töötlev tööstus (17%) ning hulgi- ja jaekaubandus (15%; vt tabel 43). 70% otseinvesteeringuist tegid Rootsi ja Soome investorid.

Eesti investeeringud välismaale moodustasid 78,1 miljardit krooni. Kaks kolmandikku välismaale paigutatud investeeringuist tehti finantsvahenduse investorite poolt. Välismaale on investeerinud ka avalik sektor, veendus, laendus ja side ning töötlev tööstus. Eesti investorite seas on populaarsemateks investeerimismaadeks Saksamaa, Leedu ja Läti.

Võrreldes 2003. aasta lõpu seisuga kasvas välismaale paigutatud investeeringute struktuuris veidi otse- ja muude investeeringute osatähtsus ning langes reservide osakaal. Laenud, hoiused ning keskpanga kulla- ja välisvaluutareserv hõlmasid 57% välisnõuetest. **Otseinvesteeringud** moodustasid 18% kõigist

Tabel 41. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	31.12.03	%	31.03.04	%
VÄLISAKTIVA (VÄLISNÕUDED)				
Otseinvesteeringud välismaal	12 668,0	17,0	13 878,7	17,8
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeringut tulud	8 862,0	11,9	9 251,1	11,8
Muu kapital	3 806,0	5,1	4 627,6	5,9
Portfelliinvesteeringud välismaal	18 459,6	24,7	19 441,2	24,9
Omandiväärtpaberid	1 905,4	2,6	2 498,1	3,2
Võlaväärtpaberid	16 554,2	22,2	16 943,1	21,7
Pikaajaline	8 361,9	11,2	10 435,5	13,4
Lühiaajaline	8 192,3	11,0	6 507,6	8,3
Tuletisinstrumendid	333,5	0,4	277,0	0,4
Muud investeeringud	26 005,0	34,8	27 819,9	35,6
Kaubanduskrediit	5 430,1	7,3	5 648,9	7,2
Laenud	14 216,1	19,0	15 239,2	19,5
Pikaajaline	5 621,7	7,5	6 784,6	8,7
Lühiaajaline	8 594,4	11,5	8 454,6	10,8
Hoiused	5 793,7	7,8	6 155,0	7,9
Muud nõuded	565,1	0,8	776,8	1,0
Reservid	17 183,6	23,0	16 701,6	21,4
VÄLISNÕUDED KOKKU	74 649,7	100,0	78 118,4	100,0
VÄLISPASSIVA (VÄLISKOHUSTUSED)				
Otseinvesteeringud Eestis	80 792,3	50,3	86 672,5	50,0
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeringut tulud	65 983,6	41,0	71 482,5	41,2
Muu kapital	14 808,7	9,2	15 190,0	8,8
Portfelliinvesteeringud Eestis	29 453,3	18,3	32 225,5	18,6
Omandiväärtpaberid	11 783,6	7,3	14 658,7	8,5
Võlaväärtpaberid	17 669,7	11,0	17 566,8	10,1
Pikaajaline	12 971,7	8,1	13 183,2	7,6
Lühiaajaline	4 698,0	2,9	4 383,6	2,5
Tuletisinstrumendid	208,7	0,1	208,0	0,1
Muud investeeringud	50 324,7	31,3	54 234,5	31,3
Kaubanduskrediit	8 076,3	5,0	8 500,8	4,9
Laenud	24 529,4	15,3	26 094,3	15,1
Pikaajaline	21 506,0	13,4	22 233,2	12,8
Lühiaajaline	3 023,4	1,9	3 861,1	2,2
Hoiused	16 447,3	10,2	18 280,7	10,5
Muud kohustused	1 271,7	0,8	1 358,7	0,8
VÄLISKOHUSTUSED KOKKU	160 779,0	100,0	173 340,5	100,0
RAHVUSVAHELINE NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-86 129,3		-95 222,1	
sh lühiaajaline	-10 495,2		-17 428,1	
sh pikaajaline	-75 634,1		-77 794,0	

Tabel 42. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon riikide ja tegevusalade lõikes, 31. märtsil 2004 (%)

Nõuded		Kohustused	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	65,8	Finantsvahendus	47,3
Avalik haldus ja riigikaitse	13,7	Veondus, laondus ja side	13,1
Veondus, laondus ja side	7,3	Töötlev tööstus	11,3
Töötlev tööstus	5,9	Hulgi- ja jaekaubandus	10,6
Hulgi- ja jaekaubandus	5,2	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	6,8
Muud	2,1	Muud	10,9
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Saksamaa	16,3	Rootsi	29,8
Leedu	15,7	Soome	21,7
Läti	11,1	Suurbritannia	13,8
Suurbritannia	7,0	USA	6,2
Holland	6,9	Saksamaa	5,0
Muud	43,0	Muud	23,5
Kokku	100,0	Kokku	100,0

välismaale tehtud investeringuist. Aktiivsemad välismaale otseinvesteerijad olid finantsvahenduse (37%), veonduse, laonduse ja side (26,5%) ning kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (18%) esindajad. Ligi 90% kõigist välismaale tehtud otseinvesteringuist paigutati kolme riiki – Leetu, Läti ja Küprosele (vt tabel 43).

Tabel 43. Otseinvesteeringud tegevusalade ja riikide lõikes, 31. märtsil 2004 (%)

Eestis		Välismaal	
Tegevusalad			
Finantsvahendus	30,3	Finantsvahendus	37,2
Veondus, laondus ja side	18,5	Veondus, laondus ja side	26,5
Töötlev tööstus	17,0	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	17,6
Hulgi- ja jaekaubandus	15,1	Hulgi- ja jaekaubandus	7,6
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	10,6	Töötlev tööstus	7,1
Muu	8,5	Muu	4,0
Kokku	100,0	Kokku	100,0
Riigid			
Rootsi	44,0	Leedu	42,1
Soome	25,6	Läti	28,0
USA	5,3	Küpros	17,4
Taani	2,6	Itaalia	4,0
Saksamaa	2,5	Ukraina	2,8
Teised	20,0	Teised	5,7
Kokku	100,0	Kokku	100,0

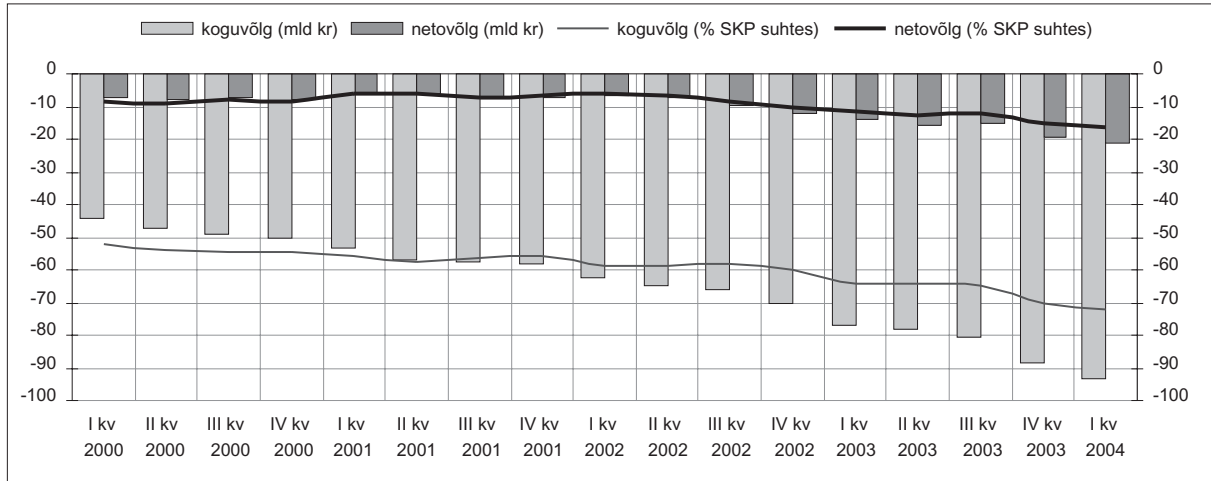
Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteerimispositsioon 2004. aasta I kvartali lõpus 95,2 miljardi krooni ulatuses negatiivne, moodustades 74% viimase nelja kvartali sisemajanduse koguprodukti (SKP) suhtes. 82% netoinvesteerimispositsioonist oli pikaajaline kapital. Viimase osakaal oli kvartaliga mõnevõrra langenud.

Eesti kõigi sektorite võlakohustused olid 2004. aasta 31. märtsil 93,1 miljardit krooni (72% viimase nelja kvartali SKP suhtes) ja Eesti netovälisvõlg (võla iseloomuga välisnõuete ja

-kohustuste vahe) 20,9 miljardit krooni (16% SKP suhtes; vt tabel 44 ja joonis 25). Koguvõlg hõlmas 54% väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad, moodustasid 55% koguvõlast pikaajalised võlakohustused. Võlanõuete puhul oli tegemist valdavalt lühiajalise kapitaliga.

Tabel 44. Välisvõlg (mln kr)

	31.12.03	%	31.03.04	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	3 718,2	4,2	3 684,4	4,0
Lühiajalised				
Pikaajalised	3 718,2	4,2	3 684,4	4,0
II. Keskpank	485,1	0,5	366,1	0,4
Lühiajalised	485,1	0,5	366,1	0,4
Pikaajalised				
III. Krediidiasutused	37 075,1	41,9	40 312,4	43,3
Lühiajalised	19 043,7	21,5	20 701,3	22,2
Pikaajalised	18 031,4	20,4	19 611,1	21,1
IV. Muud sektorid	26 716,0	30,2	27 438,4	29,5
Lühiajalised	10 779,9	12,2	11 031,5	11,9
Pikaajalised	15 936,1	18,0	16 406,9	17,6
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	20 529,1	23,2	21 254,4	22,8
KOGUVÄLISVÕLG	88 523,5	100,0	93 055,7	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	10 688,2	15,4	10 680,0	14,8
Lühiajalised	6 398,3	9,2	5 886,8	8,2
Pikaajalised	4 289,9	6,2	4 793,2	6,6
II. Keskpank	17 150,3	24,8	16 665,5	23,1
Lühiajalised	14 256,0	20,6	13 442,3	18,6
Pikaajalised	2 894,3	4,2	3 223,2	4,5
III. Krediidiasutused	14 218,0	20,5	15 446,7	21,4
Lühiajalised	12 615,8	18,2	11 781,0	16,3
Pikaajalised	1 602,2	2,3	3 665,7	5,1
IV. Muud sektorid	17 641,7	25,5	18 624,7	25,8
Lühiajalised	9 499,5	13,7	9 807,3	13,6
Pikaajalised	8 142,2	11,8	8 817,4	12,2
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	9 526,4	13,8	10 692,0	14,8
VÕLANÕUDED KOKKU	69 224,6	100,0	72 108,9	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	6 970,0		6 995,6	
Lühiajaline	6 398,3		5 886,8	
Pikaajaline	571,7		1 108,8	
II. Keskpank	16 665,2		16 299,4	
Lühiajaline	13 770,9		13 076,2	
Pikaajaline	2 894,3		3 223,2	
III. Krediidiasutused	-22 857,1		-24 865,7	
Lühiajaline	-6 427,9		-8 920,3	
Pikaajaline	-16 429,2		-15 945,4	
IV. Muud sektorid	-9 074,3		-8 813,7	
Lühiajaline	-1 280,4		-1 224,2	
Pikaajaline	-7 793,9		-7 589,5	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-11 002,7		-10 562,4	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-19 298,9		-20 946,8	

Joonis 25. Eesti majanduse bruto- ja netovälisvõlg mln kr (vasak telg) ja % SKP suhtes (parem telg)